

Otrdiena ● 2012. gada 4. decembris ● Nr. 94 (8393)

CENA abonentiem Ls 0,33
tirdzniecībā Ls 0,38

Aktualitātes medicīnā 7.

Karsta ziņa**Turpināsim izjust stihijas rezultātus**

Vakar Balvu novada domē notika Civilās aizsardzības komisijas ārkārtas sēde, kurā komisijas speciālisti apsprieda situāciju ar elektrības padeves pārtraukumiem un ceļu stāvokli. VAS "Latvijas valsts ceļi" Latgales reģiona Balvu nodaļas vadītājs Uldis Matisāns informēja, ka ziemā sākusies savdabīgi, proti, intensīvi snieg sniegs, līst lietus, bet ceļa pamatne nav sasalusi: "29. un 30. novembrī ceļu tīrišanas darbos iztērēti vien Ls 29 000. Tā ir liela summa priekš divām dienām," viņš piebilda. Klātesošajiem U.Matisāns pastāstija, ka *celinieki* sparīgi strādā un no ceļiem jau novākti 153 nokrituši koki. Novada pašvaldības izpilddirektore vietnieks Normunds Dimitrijevs bija neizpratnē, kāpēc, piemēram, tirot ceļu pie Tilžas, nevarēja vienlaikus iztīrīt Tilžas centru. "Ceļš atgādina kurmjū izrakumus," viņš sprieda. Novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis lūdza turpināt iesāktos darbus un kerties arī pie ceļu sakārtošanas, ne tikai to tīrišanas. Savukārt "Sadales tikla" ZA reģionālās Balvu nodaļas vadītājs Andis Ločmelis informēja, ka vissliktākā situācija ir Krišjānu pusē. Viņš izteica cerību, ka līdz otrdienai atjaunoš elektrības padevi Krišjānos, kaut gan līdz attālākajām viensētām ne tik ātri novērsīs bojājumus: "Darbi varētu turpināties gan šonedēļ, gan nākamnedēļ." Jāpiebilst, ka pirmsdien Krišjānu skola nestrādāja. Izpilddirektore Inta Kalīva aicināja iedzīvotājus, piesakot elektrības bojājumus, pastāstīt par pārrautiem vadiem, nogāzītām stabiem, jo pretejā gadījumā zvanu tiks reģistrēs.

Komisijas pārstāvji bija vienisprāt, ka ārkārtas gadījumos nepieciešama operaīta informācija par stihijas sekām. Tāpat komisija nolēma informēt VARAM par situāciju mūspusē, jo, speciālistuprāt, zaudējumi varētu būt iespaidīgi, īpaši mežu īpašniekiem.

Slikta ziņa**Atstāj šovu**

Svētdien vakarā dziedošo ģimēnu šovu atstāja Laicānu ģimene no Balvu novada Kubulu pagasta. Laicānu ģimene ūzurīju un skatītājus *uzrunāja* ar "Zaļo dziesmu". Taču šoreiz energiskās un dzīvespriečīgās meitenes saņēma vismazāk punktu no ūzurijas un kopvērtējumā ar skatītāju balsojumu viņām bija jāstāj projekts. Meitenes pateicās visiem projekta vadītājiem, draugiem un radiem par iespēju būt kopā un izbaudīt šo pasākumu.

- Reģistrē divreiz vairāk uzņēmumu īpaši aktīvs gads

- Kā vilks jēra ādā Kā uzveikt alkoholismu

Tiekas Balvu jaunā paaudze

Pie Lielās egles. Spītējot sniegam un putenim, pirmdienas pēcpusdienā ar mazuļiem kopīgā pastaigā devās devīnas māmiņas: (no kreisās) Vineta ar dēlu Rihardu, Agneta ar meitu Elizabeti, Oksana ar meitu Valēriju, Valda ar meitu Patrīciju, Inga ar dēlu Ardi, Kristīne ar dēlu Sandi, Gunita ar dēlu Gvido, Iluta ar meitu Paulu un Dace ar meitu Karlinu. Diemžēl atkalsatikšanās prieku aizēnoja fakts par netirītajām ietvēm un ceļiem, tādēļ vairākas mammas no Steķentavas svētdien netika uz Lielās egles iedegšanu. "Bērniem vajadzīgs savaigs gaiss un pastaigas, taču netirīto ietvju dēļ doties pastaigā pa pilsētu ir grūti. Īpaši lielas problēmas sagādā uzbraukšana uz ietves no gājēju pārejas," savu lielo sāpi pauða jauno balveniešu mammas.

Balvos aug aktīva jaunā paaudze - par to var pārliecīnāties vai ik dienu, pilsētas ielās sastopot jaunās māmiņas ar savām atvasesmēm. Viņas satiekas, pārrunā jaunumus bērnu kopšanā un audzināšanā un kopā pastaigājas. Vienā no šādām nejaušām tikšanās reizēm pie kultūras un atpūtas centra sastapām devīnas jaunās māmiņas.

Balveniete, divu bērnu mamma Agneta Mača, priečājas, ka šogad pilsētā piedzīmis tik daudz mazuļu. "Ir tik laba sajūta pastaigājoties satikt arī citas māmiņas. Mums ir, par ko parunāt, ir, kur kopā doties," saka Agneta. Viena no iecienītākajām mazuļu un viņu vecāku tikšanās vietām ir "Robišu" skola, kur mazuļi ar vecākiem dzied, vingro un muzicē. "Kas var būt labāks par šādām nodarbibām? Mūsu bērniņi ir kopā jau no trīs mēnešu vecuma. Tagad viņi satiekas "Robišos", pēc tam ies vienā grupā bērnudārzā un tad - arī skolā. Kopā viņi izaugs," ir pārliecīnāta Agneta. Viņai piekrīt arī jaunā māmiņa Sintija Dārzniece, kura audzina pirmo mazuli: "Pati esmu rīdziniece, bet Balvos dzīvoju kopš marta, jo šeit ieprecējos. Tikai tagad varu novērtēt, cik milzīga ir atšķirība starp Rīgu un šo jauku mazpilsētu. Te bērnam svaigāks un tīrāks gaiss, te ir vieta bērnudārzos un tik daudz jauku māmiņu, ar kurām esmu iepazīnusies."

Reizi mēnesī jaunās un arī topošās māmiņas ir laipni gaidītas Balvu Sociālajā servisā, kur vairāku gadu garumā Edites Gorkinas vadībā (māmiņas savā starpā viņu milj sauc par Balvu vecmāmiņu) aktīvi darbojas jauno māmiņu skola "Ligzdiņa". Kopā sanākušas, viņas šeit klausās lekcijas, savstarpejī iepazistas, rotaļājas ar mazuļiem un pārrunā dzīvi. Šī ir arī tā vieta, kur griesties ģimenēm ar bērniem, kurām vajadzīga pa-

līdzība. "Man ir milzīgs prieks, ka jau vairāk nekā desmit gadus izveidojusies cieša sadarbība ar somu un zviedru draugiem, kuri ģimenēm ar mazāku rociņu var sniegt atbalstu. Mums ir viss, kas nepieciešams zīdainim - drēbites, guļīņas, vannas, rati, arī rotāļļietas. No ārzemēm atsūtītas ar mīlestību adītas sedziņas, komplektiņi zīdaiņiem. Palīdzam, cik varam. No sirds priečājos, ka varu kaut ko izdarīt citu labā," saka E.Gorkina. Viņa rūpējas arī par Balvu novada 120 bērniem ar īpašām vajadzībām. "Gribam sagādāt svētku prieku arī viņiem, tādēļ jau laikus gribu aicināt posties uz Jaungada eglīti, kas notiks 27.decembri pulksten 13 Balvos, Sociālā servisa telpās," atgādina "Ligzdiņas" vadītāja.

Statistikas dati liecina, ka šogad Balvu pilsētā reģistrēto jaundzimušo skaits būs aptuveni tāds pats, kāds pērn. Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Svetlana Romanovska stāsta, ka līdz novembra beigām pilsētā bija deklarēti 47 jaunie balvenieši. "Šajā laika posmā novada dzimtsarakstu nodaļā pavisam reģistrēta 122 bērnu dzimšana. Skumji, ka tikai 56 no visiem mazuļiem dzimuši laulībā, 56 bērniem noteikta paternitāte (bērns dzīmis civilaulībā), bet 10 bērniem reģistrēta dzimšana bez ziņām par tēvu," stāsta S.Romanovska. Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja faktu, ka bērni nedzīmst laulībā, skaidro ar mūsdienu sabiedrības izkroploto attieksmi pret ģimeni un ģimenes vērtībām." Diemžēl lielai daļai vecāku nešķiet svarīgi, lai bērns piedzimtu laulībā. Taču, iespējams, šajā ziņā kas mainīsies, jo mazliet iepriecinošāka tendēncija ir šogad noslēgta laulību skaita ziņā. Līdz decembra sākumam Balvu novadā jau reģistrētas tikpat daudz laulības, cik visā 2011.gadā. Cilvēki precas un veido ģimenes, un tas ir labi," ir pārliecīnāta S.Romanovska.

S.Karavoičika

**Atzīmē
Eiropas
Invalīdu
dienu.**

4. lpp.

**Sniegā un
salā
parūpējas par
meža
dzīvniekiem.**

9. lpp.

Vārds žurnālistam

Lasot valdības izveidotās darba grupas reemigrācijas plānā izteiktos priekšlikumus, radās iespaids, ka atkal tapis kārtējais formālais dokuments, kuram nebūs nekādas praktiskas jēgas un pielietojuma. Atkal iztērēti mūsu pašu samaksātie nodokļi, lai radītu kārtējo tukšo, nerealizējamo plānu. Mēs tik plānojam un plānojam, bet pie darišanas tā arī nekad netiekam. Nepārprotiet, man nav nekas pret plānošanu. Pašai patīk visu saplānot, lai efektīvāk var izmantot laiku un līdzekļus. Būtu pat ar mieru, ka daļa manis nodokļos maksāto latiņu ieripo gudro plānotāju naudas macījos, ja tikai kaut vienu no tiem plāniem kādreiz realizētu dzīvē!

Tagad mēs gaidisim arī Pasaules Bankas pētījumu, kas parādis mums, kā izpaužas nevienlīdzība mūsu valstī un kā ar to cīnīties. It kā mēs paši to nezinātu! Bet redz, izrādās, nezinām gan – īpaši jau pie varas esošā elite un prezidents, kurš nekādi nevar noticeit, ka Latvijā valda nabadzība. Bet, redz, Eiropas Komisijas un Starptautiskā Valūtas fonda pēcprogrammas uzraudzības misijas pārstāvji, kas mūsu valstī uzturējās līdz 26. novembrim, pamanīja un norādīja vietējiem varas pārstāvjiem: "Vai tad nerēdzat, ka Jūsu tauta slīgīst nabadzībā un būtu laiks kaut ko darīt lietas labā?" Tad gan mūsu valstsvīri sparīgi māja ar galvām, vienbalsīgi skandinādam: "Sapratām. Labosimies." Bet, iespējams, viņi nemaz nebūtu nonākuši līdz šai pazemojošajai situācijai, ja ministru prezidents vai prezidents, ciemojoties pie mums, Latgalē, tā vietā, lai kopā ar vietējo pašvaldību delegācijām priečatos par kārtējiem jaunuzceltajiem kultūras namiem, iegrieztos kādā pussabrukūšā lauku mājā un pārliecinātos par reālo situāciju. Tur viņiem skaidri un uzskatāmi paskaidrotu – kas tā tāda nevienlīdzība ir un kā tā izpaužas.

Irena Tušinska

Latvijā

Piektdienas rītā sniega sarauto vadu dēļ, Latvijā reģistrēti 733 elektroatslēgumi. Piektdien sniega sarauto vadu dēļ bez elektrības, galvenokārt Vidzemē, bija palikuši tūkstošiem klientu. Visvairāk elektroapgādes bojājumu bija Gulbenes, Madonas un Lubānas apkārtne. "Sadales Tikls" mobilizēja speciālo tehniku un brigādes pastiprinātam darba režīmam nedēļas nogalē.

Rīgā apgāzas kravas automašīnas cisterna ar dzīļdegvielu. Piektdien Rīgā, Jaunciema gatvē, pagriezenā uz Kalngali un Milgrāvja tiltu apgāzās kravas automašīnas cisterna ar 30 kubikmetriem dzīļdegvielas, kas izplūda apkārtējā vidē. Piektdien astoņos no rīta satiksmi šajā ceļā posmā slēdza abos virzienos. Negadījuma vietā ierādās policija un ugunsdzēsēji. Cilvēki šajā negadījumā nav cietuši. Degvielu no bojātās cisternas ar motor-sūkņiem pārsūknēja citā tvertnē.

Mēneša laikā uz robežas 11. reizi atsaka izceļošanu izbeigušās deriguma termiņa dēļ. Mēneša laikā jau 11 reizes uz robežas atteikta izceļošana no Šengenas zonas gados vecākiem cilvēkiem, kuriem ir nederīga pase. Kopā 2012. gada bijuši 124 šādi gadījumi, kad personas ar šādām apsēm mēģināja izceļot uz Lielbritāniju, Īriju, Krieviju, Baltkrieviju un citām valstīm, kas neietilpst Šengenas zonā.

Kuldīgas vepcilsētā, veicot rakšanas darbus, atrod viduslaiku apbedījumus. Kuldīgas vepcilsētā Alekšupītes apkārtnes labiekārtošanas laikā, uzrokot Tīrgus un Policijas ielas, kā arī teritoriju pie Rātslaukuma, jau atrasti 11 viduslaiku apbedījumi. Arheologs Mārtiņš Lūsēns uzskata, ka atrastie apbedījumi ir no Kuldīgas Svētā trīsvienības Romas katoļu baznīcas kapsētas, kas agrākos laikos pletusies daudz lielākā teritorijā ap baznīcu. Arheologs uzskata, ka kapsēta plešas arī zem mūsdienu Tīrgus ielas braucamās daļas. Arheologiem palidz arī antropologs, kurš, izpētot kaulus, noteikis šo cilvēku dzimumu, vecumu un iegūs citu informāciju, lai rastu priekšstatu par šo ļaužu dzives kvalitāti.

(Ziņas no portāliem no www.tvnet.lv)

Rugāju novadā

levērojami cilvēki kādreiz un tagad

Rugāju Novada muzejā novembrī bija akcentēts kā patriotisma mēnesis, tādēļ muzeja vadītāja Velga Vičupa apmeklētājiem piedāvāja vairāk iepazīties ar materiāliem par tēmu "levērojami cilvēki Rugāju novadā".

Muzeja vadītāja atklāj, ka tematika nav īpašs jaunums, jo materiālus par sava novada ļaudīm viņa vāc un krāj visu laiku. "Esam novada novadpētniecības muzejs, tādēļ mūsu uzdevums ir izziņāt šīs puses cilvēku darbus, talantus un likteņus. Daudzi mūspusē dzimuši un skolojušies cilvēki sen jau dzīvo tālu prom, taču tik un tā viņi ir mūsējie un mums jālepojas ar viņu prasmi nepazust plašā pasaule, būt talantiem un pamanītēm," teic vadītāja. Muzeja ir mapēs par sen aizsaulē aizgājušajiem un, protams, arī šodienas laikbiedriem, kuri dzīvo novadā vai ārpus tā robežām.

Lieli interesī par izstādes tematiku izrādījuši jaunāko klašu audzēkņi. Viņiem liels prieks un pat pārsteigums bijis, uzzinot, ka Rugājos dzīvo vai arī no šejiennes cēlušies cilvēki, kuri rakstījuši literārus darbus un kļuvuši par grāmatu autoriem. Daudziem patikusi Gaļinas Gruziņas "Ķīnķezīnu grāmata". Par savējo te uzskata skolotāju Arvīdu Šneperu, kurš nākamajām paaudzēm atstājis vēsturisko notikumu pētījumus Rugāju pusē, kādreizējo skolotāju Lūciju Strodu, kura ir dzejas izlases autore. Šie cilvēki jau aizsaulē. Dzejnieks Onufrījs Gailums šobrīd dzīvo Lubānā, taču Rugājos pagājuši 20 viņa mūža darīgi gadi, un arī tagad viņš reizi pa reizei ciemojas Rugājos. Novada lepnumis ir Lobreiteņš - dzejnieks un skolotājs Alberts Garais, kurš publicējis dažādos izdevumos. Šogad jūlijā Lobreiteņam aprītēja 100 gadi. V. Vičupa atzīst, ka daudziem rugājiešiem un lazdukalniešiem šie un vēl citu, ar novadu saistītu personību vārdi ir sveši un nezināti. "Tos nezina arī jaunākā paaudze. Tādēļ, domāju, skolā fakultatīvo nodarbību stundās vai kā citādi audzēknus vajadzētu iepazīstināt ar cilvēkiem, kuri nāk no mūsu novada, un mums ar viņiem jālepojas," uzskata novada muzeja vadītāja.

Liels pārsteigums jaunākajai skolas paaudzei, kā novērojusi

Interesants atklājums. Vācot materiālus par kādreizējo Rugāju vidusskolas skolotāju Aini Bērziņu (Birni), Velga Vičupa atklāja, ka pati dzīvo šīs skolotājas ģimenes kādreizējā mājā Dreimanovā, ko Vičupi nopirka. A.Bērziņai bijis skarbs liktenis – par darbību pretvalstiskā grupējumā viņu izstūja uz Sibīriju. Atgriežoties viņa atrada nosirimojušu tēvu un slimu māti. "Zinot, ka šajā mājā izdzīvoti tik smagi likteņi un pārciestas sāpes, šķiet, kādreiz patiesām var sajust smago pagātnes auru. Atklājums par māju man bija liels pārsteigums," atzīst Velga.

muzeja vadītāja, ir fakts, ka dzejnieki dzīvo viņiem blakus un šos cilvēkus var redzēt un ar viņiem aprunāties. Lazdukalna pagastā tādi ir Rasma Zuša, Aigars Jaundžeikars, Ilmārs Sūniņš, Vija Birkova, Anita Gavare, Rugājos - leģendārā Margarita Stradiņa. Interesanta personība Rugājos ir Iveta Uršuļska, kuras dzejoļi līdz ar citu autoru darbiem nesen iekļauti izdotajā grāmatā. Dzeju Iveta raksta jau 20 gadus, bet tikai tagad uzdrošinājusies savu talantu atklāt sabiedrībai. Novada lepnumis ir arī lauksaimnieki, uzņēmēji, vadītāji - jebkuras jomas darbinieki, kuri sevi apliecinā prasmīgā un godīgā ikdienas darbā.

M.Sprudzāne

Akcija

Dāvina "Merrild" kafiju

29.novembrī Latvijas Sarkanā Krusta Balvu komiteja aicināja Balvu pensionāru biedrības biedrus uz nelielu pasēdēšanu un kafijas baudīšanu, kuras laikā vadītāja Rudite Krūmiņa ikvienam pasniedza dāvinājumu - paciņu "Merrild" kafijas un svecīti, lai tumšajos vakaros ikvienam būtu gaišāk ap sirdi.

"Kafija nav nedz zāles, nedz pārtika. Tā arī nav palidzība, bet gan uzmanības apliecinājums un sākums sarunai. Šogad aktīvas novecošanas gada ietvaros papildus centsimies radīt kopības sajūtu dažādos svētkos un pasākumos," saka Latvijas Sarkanā Krusta valdes locekle Ketija Tālberga. Un viņai ir jāpiekrīt, jo seniori pēc kafijas baudīšanas uzsākta interesantas sarunas gan par politiskām un izglītības tēmām, gan par televīzijas seriāliem un katras personīgās dzīves notikumiem. Ciemos bija uzaicināts muzikants Zintis Krakops, kurš no sava akordeona izvilināja gan senas un smeldzīgas, gan arī jautrākas melodijas. Senioriem dziesmu vārdi nav jāmeklē kladēs un pierakstos - tos viņi jau sen zina no galvas, tāpēc jestri dziedāja līdzi. Uz galda bija saldumi, sviestmaizītes, un kafijas tasīte sniegoto dienu padarīja gaišāku.

"Merrild" labdarības akcijas rīkotāji stāsta, ka, tāpat kā dabā ir rudens, arī cilvēka dzīvei ir savs rudens laiks, un tas ir vecums. "Kad pēc spēkpilniem brieduma gadiem nākas apzināties, ka daudz no tā, ko kādreiz esī varējis un darijis, tu vairs nespēj un, iespējams, tas vairs nevienam nav arī vajadzīgs. Ir labi, ja blakus ir bērni, mazbērni vai draugi, kuri ienes prieku ikdienā, novērtē dzīves pieredzi un viedumu; ir kāds patīkams valasprieks vai iespēja būt noderīgam. Bet ko darīt tad, ja vecumā esī palicis pavisam viens un nav neviena, kas uzliktu roku uz pleca, uzklasītu?" retoriski jautā akcijas rīkotāji, kuri jau ceturto gadu rīko labdarības akciju "Mēs Jūs atceramies". Tā ienes, viņuprāt, mirklī gaišuma un siltu-

Dala "Merrild" kafiju Balvu pensionāru biedrības biedriem. Latvijas Sarkanā Krusta Balvu komitejas vadītāja Rudite Krūmiņa bija parūpējusies, lai kafijas saņemšanas mirklis būtu atmiņā paliekošs. Viņa ikvienam, arī Verai Ubagai, dāvināja gan kafiju, gan svecīti gaišākiem mirkliem tumšajos vakaros.

ma vecu un vientoļu cilvēku ikdienā.

Balvu pensionāri teica paldies gan par kafiju, gan silto gaisotni un sirsniņgaijiem dzejas vārdiem, kurus bija atradusi un nolasīja Rudite Krūmiņa. Bet muzikantam Zintim kundzes solīja noādīt siltu vilnas zeķu pāri. Jau rīt, 5.decembrī pulksten 10 biedrības biedri sanāks uz savu ikmēneša sapulci, un kafiju saņems arī tie seniori, kuri nobijās no sniegputēja un palika mājās.

Z.Logina

Kā vērtējat aicinājumu parakstīties par Latvijas valsts himnas maiņu?

Viedokļi

Šķita, ka ideju varētu atbalstīt

EDUARDS GRIŠKEVIČS, Latvijas Mākslas akadēmijas students, idejas autors

Doma aicināt parakstīties par Latvijas valsts himnas maiņu radās dabiski un spontāni, jo pirms tam ģimenes lokā un ar draugiem pārrunājām, cik skaista ir Mārtiņa Brauna dziesma "Saule, Pērkons, Daugava". Zināju, ka ir izveidots portāls "Manabalss.lv", kas nodarbojas ar iniciatīvu izvērtēšanu un tālāk virzīšanu, tādēļ bija interesanti, cik cilvēkiem šī ideja būs nozīmīga. Man pašam tas šķita ļoti neprātīgi, bet pieļāvu, ka ideja varētu gūt atbalstu. Rezultātā pusotra gada laikā (kopš manā ierosinājuma) savākti mazliet vairāk nekā 10% parakstu no nepieciešamajiem 10 000.

Šādu iznākumu personiski išpaši nepārdozivoju, jo, protams, biju ar to rēķinājies. Mana iniciatīva šobrīd noteikti nav no aktuālākajām un nepieciešamākajām, taču vēl aizvien to vērtēju kā interesantu

ideju, kas rosina diskusiju par to, vai ir ētiski mainīt valsts himnu un cik brīvi pret to iespējams attiekties šīs valsts pilsoniem.

Fakti

- **Sabiedrības iniciatīvu platformā "Manabals" Eduards Griškevičs ierosinājis vākt parakstus par Latvijas valsts himnas maiņu.**
- **Pusotra gada laikā "Par" šo ideju nobalsojuši 1269 cilvēki, taču idejas tālākai virzībai nepieciešami 10 000 paraksti.**
- **"Dievs, svētī Latviju" pirmo reizi izpildīja I Vispārējos latviešu Dziesmu svētkos 1873.gada 26.jūnijā Rīgā. Par Latvijas valsts himnu to apstiprināja 1920.gada 7.jūnijā Latvijas Satversmes sapulces sēdē.**

Valsts simbolus aiztikt nevajag

EGONS SALMANIS, Balvu novada domes deputāts, mūzikas skolas direktors

dotas ar mērķi attīstīties. Ja kādam radošuma un pacietības nav tik daudz, lai izpaustos savā sfērā (mūzikā - mūzikā, māksliniekam - mākslā, valstsvīriem - politikas un tautas labklājības veidošanā), viņi meklē šo radošumu pārprastā veidā. Šķiet, ka gadījumā par rosinājumu mainīt valsts himnu, cilvēks ir apmaldījies radošuma pieprasījuma laikā. Būdams Mākslas akadēmijas students, iespējams, viņš jūt, ka var tikt nepamanīts kā mākslinieks un acīmredzot raujas pašapliecināties citādā veidā. ļoti ceru, ka tas ir tikai naivums, jauniņa un vēlēšanās, lai viņu pamana, jo citādi mēs par šo studentu ne zinātu, ne runātu.

Protams, šī ir ļoti slidena un bīstama tendence. Skumji ir tas, ka čeramies pie valsts simboliem. Personīgi man tie ir svēti un ļoti ceru, ka tie tādi ir ne tikai latviešiem, bet arī visiem Latvijas iedzīvotājiem. Līdz šim nebiju pamanījis, ka kāds vēlētos sākt diskusiju par valsts simbolu - karoga, ģerboņa vai himnas - maiņu. Tad jau varbūt kādam vēl ienāks prātā ieteikt nomainīt parlamentāro iekārtu pret monarhiju un izvēlēties šeit karali?

Latvijas himna ir viena no skaistākajām himnām pasaulē, kas sākumā tapusi kā tautas lūgsna. Tā ir izcila gan savā muzikālajā svinīgumā, gan tekstuālajā ziņā. Esmu diriģents daudzus gadus, bet katru reizi, kad diriģēju "Dievs, svētī Latviju!", to daru ar pietāti un pateicību, ka man ir iespēja šo simbolu reizi no reizes nest tālāk

tautā. Tādēļ, ja kādam ienākusi prātā doma mainīt valsts himnu, maigi teikts, ka tas mani apbēdīna. Diemžēl mūsdienās jebkurš, neatkarīgi no intelekta un talanta devas, var izmantot demokrātiskas sabiedrības priekšrocību - var teikt un ierosināt jebko. Jācer, ka šajā gadījumā destruktīvās aktivitātes ir tikai naivums un vēlme izpausties, taču šī jaunieša idejā var būt aplēpti daudz dziļāki zemūdens akmeni. Mēs taču zinām, cik svarīgi mums ir valsts simboli, ka valsts himna nav tikai skaista, vienkārša melodija. Labi vien, ka idejai par himnas maiņu sekotāju nav tik daudz, taču pats princips ir bīstams. Domāju, ka iespēju izteikt viedokli tik milzīgai auditorijai būtu jānopelna ar saviem darbiem un panākumiem valsts labā.

Patiens bā es pat negribu zināt un mani neinteresē, pret kādu citu skaņdarbu jaunais cilvēks piedāvā nomainīt valsts himnu. Un arguments, ka daudzi iedzīvotāji nav ticīgi, pēc būtības ir nozēlojams. Un vispār, par ko mēs diskutējam? Katrai dziesmai, melodijai ir sava vieta - "Saule, Pērkons, Daugava" sava, tāpat kā Raimondsa Paula "Manai Dzimtenei", "Zilajiem liniem" un "Izdzersim pa glāzei". Latvijas valsts himnai, ceru, mūžu mūžos ir sava vieta, tādēļ neķersimies pie svētām lietām, kas ir viegli ievainojamas.

Viedokļus uzsklausīja
S.Karavočika

Īsumā

Aicina ziņot par problēmām publiskajos iepirkumos

Valsts kanceleja aicina gan uzņēmējus, gan iedzīvotājus ziņot par problēmām un priekšlikumiem publiskajos iepirkumos līdz 12.decembrim interneta vietnē: <http://www.mk.gov.lv/lv/aktuali/mazinamslogukopa/>. Valsts kancelejas direktore Elita Dreimane norāda, ka uzņēmēju un iedzīvotāju pieredze publiskajos iepirkumos būs viens no būtiskākajiem avotiem, lai izvērtētu līdzšinējo publiskā iepirkuma praksi, konstatētu problēmas un sagatavotu priekšlikumus tā uzlabošanai. "Svarīgi publiskā iepirkuma procesu vērtēt ne tikai no birokrātijas, bet arī no procesa atklātības un korupcijas risku mazināšanas viedokļa. Tāpat arī valsts pārvaldes iestādēm ir jābūt paškritiskām un gatavām būtiski uzlabot organizēto iepirkumu praksi," uzver E.Dreimane. Valsts kancelejas direktore min, ka viens no svarīgiem darba grupas jautājumiem būs izvērtēt līdzšinējo praksi publiskā iepirkuma likuma nepiemērošanā un sagatavot priekšlikumus nepiemērošanas gadījumu mazināšanā, piemēram, skaidrāk nosakot kritējus normatīvajā regulējumā.

Samazina partiju biedru ziedojumu apmēru

Ar nākamo gadu politiskās organizācijas (partijas) biedra iestāšanās un biedra naudas iemaksu un biedra dāvinājumu (ziedojumu) kopējais apmērs vienai partijai kalendārā gada laikā nedrīkstēs pārsniegt 50 minimālās mēnešalgas līdzšinējo 100 mēnešalgu vietā. To paredz Saeimā 29.novembrī galīgajā lasījumā pieņemtie grozījumi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā. Tāds regulējums attieksies arī uz fiziskām personām — ar nākamo gadu personas dāvinājums vai ziedojuums vienai politiskajai organizācijai (partijai) kalendārā gada laikā kopumā nedrīkstēs pārsniegt 50 minimālās mēnešalgas līdzšinējo 100 mēnešalgu vietā.

Dāvinājums partijai tiks uzskatīts par pieņemtu, ja partija 60 dienu laikā pēc dāvinājuma saņemšanas to nebūs atdevusi atpakaļ dāvinātājam. Iepriekš partijām lēmums par dāvinājuma vai ziedojuuma pieņemšanu bija jāpieņem 30 dienu laikā. Partiju finansēšanas likums grozīts, nēmot vērā, ka partijām ir tiesības uz valsts budžeta finansējumu, kā arī to, ka nepieciešams mazināt privātu finanšu līdzekļu ietekmi uz partiju darbību. Grozījumi arī precīzē kārtību, kādā Korupcijas novēšanas un apkarošanas birojs (KNAB) pieprasī informāciju par fiziskās personas — dāvinātāja ienākumu likumību, tostarp paredzēta iespēja personai lūgt pagarināt šādas informācijas sniegšanas termiņu, ja pastāv objektīvi iemesli.

Ja dāvinājums, iemaksātā biedru nauda vai iestāšanās nauda neatbildīs likumā noteiktajām prasībām, tad finanšu līdzekļi būs jāieskaита valsts budžetā vai manta jānodod valsts išpašumā. Jaunais regulējums paredz, ka sākotnēji informācija par saņemtajiem dāvinājumiem KNAB būs jāpārbauda 45 dienu laikā līdzšinējo 30 dienu vietā, nēmot vērā, ka dokumentu pārbaude un informācijas apkopošana no daudzām valsts informācijas sistēmām ir darbīlīgās process. Lai pilnveidotu regulējumu partiju finansēšanai no valsts budžeta, grozījumi nosaka, ka budžeta finansējumu varēs saņemt arī partija, kas izveidojusies pēc Saeimas vēlēšanām, apvienojoties divām vai vairākām partijām, kas iepriekš saņēmušas valsts finansējumu.

Grozījumi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā stāsies spēkā 2013.gada 1.janvārī.

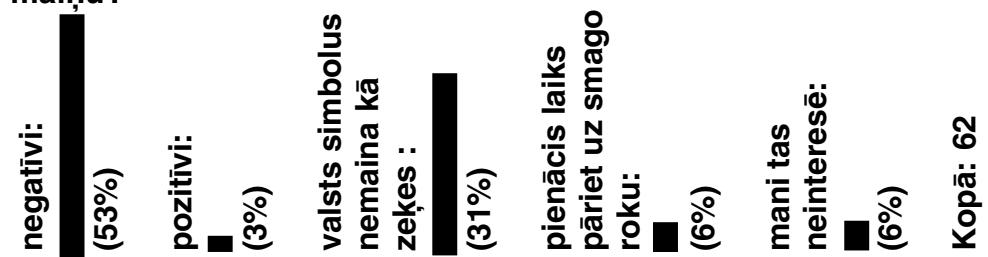
Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

www.vaduguns.lv

Kā vērtējat aicinājumu parakstīties par Latvijas valsts himnas maiņu?

Katram cilvēkam sava vērtība

Sagaidot Eiropas Invalidu dienu, ko atzīmē 3. decembrī, Balvu teritoriālā invalidu biedrība rīkoja pasākumu "Mēs esam, mēs varam", uz kuru aicināja ciemiņus arī no citiem novadiem. Neskatoties uz sniegotu pirmā sala dienu, 30. decembrī Balvos ieradās cilvēki no Invalidu sporta un rehabilitācijas kluba "Medņeva", Gulbenes un Alūksnes novadu invalidu biedrībām, Balvu neredzīgo biedrības.

Viesi vispirms iepazinās ar Balvu Novada muzeja ekspozīcijām. "Mēs esam aktīvi un pilnvērtīgi cilvēki, un jebkurš no mums jūt nepieciešamību pēc atgriezeniskās saites, lai sajustu, ka mūsu darbošanās ir vajadzīga un noderīga citiem," atklāšanas pasākumā teica vakara vadītāja Helēna Dmitrijeva. Viņa uzsvēra draudzības lomu, - "izslēgt no dzīves draudzību ir tas pats, kas atņemt pasaulei saules gaismu". Balvu novada priekšsēdētāja vietniece Ināra Nīkuļina uzsvēra, ka katram cilvēkam ir sava vērtība – vienreizēja un neatkārtojama. Viņa atgādināja Zentas Maurīnas vārdus, kura rakstīja, vadot dienas ratiņkrēslā, ka nav svarīgi, ko cilvēks iegūst vai zaudē, svarīgi ir tas, kā viņš šo zaudējumu vai ieguvumu panes. Ināra Nīkuļina vēlēja ar prieku panest ieguvumus un klusām, pacietīgi paciest zaudējumus. Un galvenais, lai invaliditāti neiegūst dvēsele un sirdsapziņa. Noslēgumā Balvu teritoriālās invalidu biedrības aktīvkie biedri saņēma Balvu novada Pateicības rakstus. Par aktīvu darbību Balvu teritoriālajā invalidu biedrībā un ieguldījumu invalidu sociālās integrācijas veicināšanā apbalvoja Helēnu Dmitrijevu, Luciju Pužuli, Stanislavu Cibuli, Albīnu Nicecku, Skaidrīti Krieviņu, Ināru Sprudzāni un Mariannu Kokoreviču.

Iepriecina dejotājas. Balvu senioru dejų kopa "Atvasara" iepriecināja ar vairākām dejām, kuras iestudēt palīdzējusi vadītāja Lūcija Jermacāne.

Rāda teātri. Ainiņas iz dzīves bija sagatavojušas un iestudējušas Ināra Sprudzāne un Lucija Pužule.

"Cilvēkam cilvēku jāsatiek". Šo un vēl citas dziesmas dziedāja Balvu teritoriālās invalidu biedrības sievas - Skaidrīte Krieviņa no Kubuliem (no kreisās), Aija Korneja no Upītes, Albīna Nicecka no Balvīem, Ināra Sprudzāne no Sudarbes, Lucija Pužule, Velta Cibule un Helēna Dmitrijeva no Balvīem. Viņas dziedātprieku atklājušas vasarā, kad vajadzējis doties pie draugiem uz Gulbeni un bija jāgatavo priekšnesumi. Skanēja tiešām labi!

Muzejā pirmo reizi. Lūcija Grāvīte (no kreisās) un Genovefa Logina atbraukušas no Lazdulejas pagasta un Balvu Novada muzeju skatīja pirmo reizi. Viņas atzina, ka jau sen bijusi doma redzēt muzeju, bet nekad nav iznācis tam laika. Viņas atcerējās, kāda šī ēka izskatījusies agrāk un cik moderna kļuvusi tagad.

Viri no Gulbenes. Viņi savu ansambli nosaukuši par "Retro", un gulbeniešu priekšnesums izpelnījās lielas ovācijas. Izrādās, ka vairāki vīri savulaik dziedājuši un arī pašlaik dzied koros, un tur izkoptās balsis tagad ļauj dziedāt sirdij tuvākas un emocionālākas dziesmas.

Patīkami satikties atkal. Trīs vīri muzejā pēc ekspozīciju apskates satikās, lai parunātos. Viņi – Leonards Babāns no Medņevas (no kreisās), Pēteris Kozlovsks no Gulbenes un Stanislavs Cibulis, kurš vada Balvu teritoriālo invalidu biedrību.

Dzeju lasa Albīna Nicecka. Viņa savam priekšnesumam bija izvēlējusies Poruka dzejoli "Kad svētku līksmībā skan zvani..." .

Dzied Alūksnes invalidu biedrības biedri. Alūksnieši vēlēja ikvienam stipru veselību, nenokārt degunus un nepadoties grūtību priekšā. "Mēs esam atbraukuši, lai satiktos ar draugiem, parunātu un uzsmaidītu viens otram, lai pateiku labu vārdu," vēlēja alūksnieši.

Apsveic ciemiņus. Helēna Dmitrijeva un Stanislavu Cibuliu ar ziediem un pašu gatavotiem ziedu dekoriem apsveica ikvienu ciemiņu, ari Annu Tumševicu no Alūksnes.

Z.Loginas teksts un foto

Saruna

Par vadītāju nepiedzimst

Šis gads OLITAS LOSEVAS dzīvē atrācīs ar lielām pārmaiņām. Ilgu laiku nostrādājusi Lazdukalna pagasta kultūras darba organizatores amatā, šoruden viņa nolēma mainīt darbibas sfēru, kļūstot par Balvu Bērnu un jauniešu centra vadītāju. Trīs mēnešos, kopš Olita vada šo iestādi, viņa paspējusi iejusties jaunajā dzives ritmā un neslēpj, ka to izdarīt palīdzēja apkārtējo atbalsts. Vēl Olita priecājas, ka visjaukākā jaunā darba priekšrocība ir iespēja svinēt svētkus kopā ar ģimeni, jo agrāk tāda privilēģija viņai nebija pieejama.

Kāpēc nomainīji ierasto darbošanos kultūras sfērā pret bērnu un jauniešu centra vadīšanu?

-Šo darbu man piedāvāja Balvu novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis. Sākumā biju nobijusies, bet viņš mani iedrošināja. Labi, ka divus vasaras mēnešus vēl varēju padomāt, jo, lai arī darbošanās kultūras sfērā ir cieši saistīta ar jaunatnes darbu, tomēr šis darbs mazliet atšķiras no man ierastā.

Kādas atšķirības jaunajā amatā pamaniji vispirms?

-Protams, daudz kas bija jauns, sevišķi dokumentācijas kārošana. Piemēram, nekad nebiju saskārusies ar tarifikāciju. Taču jebkurā darbā vissvarīgākais ir komandas darbs, un es šajā ziņā izjutu lielu atbalstu no visām pusēm – gan no novada vadības, gan no kolektīva, gan no jauniešiem. Piemēram, Inta Kalīja mani iedrošināja sakot, ka neviens no mums par vadītāju nepiedzimst, bet iemācās tāds būt. Arī ar manu tiešo priekšnieci Ivetu Tiltiņu izveidojušās ļoti sirsniņas attiecības, viņa man ļoti daudz palīdzējusi. Gribu pateikties visai novada pašvaldības komandai. Visi bija ļoti pretimnākoši. Tas lika man sajusties gaidītai.

Kādas attiecības izveidojušās ar jauno darba kolektīvu?

-Savas jaunās darba kolēģes pirms tam nekad nebiju satikusi. Iepazīstoties teicu: "Ja mēs visi strādāsim kopā kā viena komanda, kad viens ir par visiem, bet visi par vienu - viss būs kārtībā. Ja nē, tad nekas labs nesanāks!" Man ir liels prieks teikt, ka mums izveidojusies laba, spēcīga un saliedēta komanda – varu paļauties uz ikvienu no saviem kolēģiem. Jau no rīta, atnākusi uz darbu, no mūsu mājas gariņa – apkopējas Natālijas - uzzinu, kas ir noticis iepriekšējā vakarā, kas ir salauztis vai nekārtībā. Un es droši zinu, ka varu uz viņas vārdiem paļauties, ka man nebūs jāiet un vēlreiz viss jāpārbauda. Saimniecības pārzinis Andris savukārt visos uztur humora dzirksti, bet Alise ir mūsu jaunības spridzeklītis, no kura visi uzlādējamies. Ditu uzskatām par profesionāli, kuras padomos vienmēr ieklausāmies, bet Ināra ar savu pieredzi un nosvērtību prot visus nomierināt un iedvest pārliecību, kad satraukti darbojamies pirms kāda pasākuma. Esam kopā, domājam kopā un darām kopā. Nekad neko neizleju viena pati.

Kā jaunieši Tevi uzņēma?

-Manuprāt, bērni mani uztver kā savējo. Kad studēju augstskolā, mums mācīja, ka pieaugušajiem vajadzētu nolaisties lidz bērna līmenim. Es tam nepiekritu. Uzskatu, ka mums vajag pacelties lidz bērnu līmenim, jo viņi ir unikāli un neatkārtojami. Viņi bieži pasaka to, ko mēs, pieaugušie, negribam dzirdēt un tādēļ nereti viņos neieklausāmies. Domāju, ka ātri pārvarējam iepazišanās stadiju, kad bērni uz mani vēl skatījās piesardzīgi, kā jau uz kaut ko jaunu un nepazīstamu. Sapratuši, ka es mierīgi ar viņiem kopā varu uzspēlēt, piemēram, galda tenisu, viņi uz mani sāka raudzīties citām acīm.

Kāda pati biji bērnībā?

-Laikam jau biju diezgan aktīvs bērns. Mācījos Tilžā un cik sevi atceros, vienmēr esmu bijusi organizatore. Piedalījos daīļlašanas konkursos, vadīju pasākumus. Skolas laikā daudz sportoju.

Vai atceries arī kādas bērnībā pastrādātās blēžas?

-Skolā blēžojos mazāk, bet kopā ar kaimiņu bērniem darījām visu ko. Atceros, kā pēdējā vasaras brīvlaika dienā nolēmām iet kaimiņu sētā zagt medu. Zinājām, ka, pie bitēm ejot, vienmēr kaut ko liek uz sejas. Arī mēs uzsējām marles gabalus un devāmies pēc medus. Un pirmā bite, kas, atverot stropu, izlidoja, iedzēla man tieši augšlūpā. Ar to arī medus kāre bija pārgājusi. Turklāt, skrienot mājās, paklupu un izmežģiju roku. Vēl tagad manā albumā ir tā gada 1.septembra foto, kur es pie skolas stāvu ar kaklā iekārtu roku un uzpampušu lūpu.

Kā Tev šķiet – vai pilsētas jaunieši kaut kādā veidā atšķiras no lauku jauniešiem?

-Vismaz es to neizjūtu. Ar Lazdukalna jauniešiem man nebija nekādu problēmu. Atsaucības no viņu pusēs netrūka. Tagad vēroju, kā ar jauniešiem darbojas Ināra, un redzu, ka Balvos viņi ir tikpat atvērti un aktīvi.

Ierasts, ka jauni vadītāji ienes zināmas izmaiņas

Foto - A.Kirsanovs

Pārmaiņu laiks. Nu jau trīs mēnešus Olitas Losevas rīti sākas daudz agrāk, nekā ierasts, jo jāpagūst no Lazdukalna nokļūt Balvos līdz darba dienas sākumam. Viņa neslēpj, ka tas ir diezgan nogurdinoši. Tomēr *medaļai* ir arī otra puse – tagad brīvdienās un svētku reizēs ģimene viņu redz daudz biežāk.

Iestādes darba organizācijā. Vai arī Tu plāno kaut ko mainīt bērnu un jauniešu centra darbībā?

-Mūs gaida daudz darba. Ir arī jaunas idejas. Daudz ideju radās, apmeklējot kursus par jauniešu iesaistīšanu brīvpārtīgajā darbā. Šo trīs mēnešu laikā izveidojām anketu un aptaujājām centra apmeklētājus, kādas izmaiņas viņi vēlētos. Neslēpšu, ka dažas atbildes sagādāja pārsteigumu. Izrādās, jaunieši labprāt vēlētos mācīties svešvalodas. Otrs pārsteigums - viņi gribētu iemācīties rakstīt un realizēt projektus. Radās ideja lūgt, lai pašvaldība šim nolūkam piešķir mazliet naudas. Tas ļautu jauniešiem izstrādāt un realizēt nelielus projektiņus, piemēram, organizēt kādu pasākumu, kaut vai Sporta dienu vai diskotēku. Viņi varētu pārliecināties, kā tas ir – noorganizēt visu no sākuma līdz galam. Tā būtu laba dzīves pierede.

Pērn Balvu Bērnu un jauniešu centrs iedibināja jaunu tradīciju – Jauniešu gada balvas pasniegšanu. Vai šogad to turpināsiet?

-Jā, noteikti! Šogad Jauniešu gada balvas pasniegšanu plānojam 25. janvārī, Balvu muižas zālē. Jau esam saņēmuši dažus kandidātu pieteikumus. Tomēr gribētos, lai to ir vairāk. Aicinu jauniešus nekautrēties - ja kāds draugs vai klasesbiedrs, jūsuprāt, pelnījis saņemt šo balvu, piesakiet viņu!

Sācies Adventes laiks, pēc dažām nedēļām svinēsim Ziemassvētkus. Kādus pasākumus plānojat svētkiem?

-20.decembrī pulksten 18 Balvu muižā organizēsim koncertu - uzvedumu "Pasakām vajag ticēt", uz ko aicināsim mūsu centra bērnus, viņu vecākus un vecvecākus. Tas būs pasakas "Sniegbaltīte" muzikāls uzvedums, kurā darbosies viss bērnu un jauniešu centra kolektīvs. Vēl ļoti ceram, ka ar sponsoru palīdzību izdosies sagādāt Ziemassvētku saldumu paciņu katram bērnam, kurš apmeklē mūsu centru.

Ko Tev pašai nozīmē Ziemassvētku laiks?

-Līdz šim man Ziemassvētku nav bijis, jo organizēju pasākumus ciemam. Mani bērni kādā skolas sacerējumā uzrakstīja, ka ne Ziemassvētki, ne Lieldienas nav viņu mīļākie svētki, jo mammai šajās reizēs nekad nav mājās. Ceru, ka šogad būšu kopā ar saviem bērniem. Un vēl - tā kā dziedu garīgo dziesmu ansamblī "Sonāte", Ziemassvētku neatņemama daļa ir dziedāšana baznīcās. Tā ir nodarbošanās, kas tiesām sniedz prieku dvēselei. "Sonātes" kolektīvs man ir ļoti tuvs un mīļš, ar prieku eju uz mēģinājumiem un dziedu koncertos. Un cik patikami, kad pēc valsts dzimšanas dienas svētku koncerta nav jāsteidzas uz balli vai vēl kādu pasākumu, kā tas bija agrāk. Pagaidām izbaudu to, ka vairs neesmu kultūras darba organizatore.

Kur vēl gūsti enerģiju ikdienas darbam?

-Tā noteikti ir pirts. Pagaidām gan mūsu pirtiņa ir pārbūves stadijā, jo veco nojaucām un ceļam jaunu - lielāku, bet ceru, ka tieši Ziemassvētkos tā būs gatava un varēsim atkal pērties. Tā ir ļoti laba relaksācija un iespēja pabūt kopā ar draugiem.

Kāds Tev bijis šīs gads, kas pamazām tuvojas nogalei?

-Es teiku – vētrains. Bijis daudz pārmaiņu, bet neko nenožēloju, jo uzskatu, ka viss, kas notiek, notiek tikai uz labu. Esmu vēlreiz pārliecinājusies par dzīves patiesību: kā tu izturēsies pret cilvēkiem, tā viņi izturēsies pret tevi.

Vilakas novada domē

28. novembra sēdes lēmumi

Sadala mērķdotācijas mācību literatūras iegādei

Piešķirtos Valsts budžeta līdzekļus mācību literatūras iegādei sadalīja šādi: Kupravas pamatskolai - Ls 36, Rekavas vidusskolai - Ls 276, Upītes pamatskolai - Ls 80, Mežvidu pamatskolai - Ls 41, Viduču pamatskolai - Ls 125, Vilakas pamatskolai - Ls 136, Vilakas Valsts ģimnāzijai - Ls 186 un Žīguru pamatskolai - Ls 103.

Piešķir naudu Medņevas etnogrāfiskajam ansamblim

Nolēma Medņevas etnogrāfiskajam ansamblim piešķirt mērķdotāciju Ls 50,60 apmērā kolektīva vadītāja darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām 2012. gadā.

Piešķir jaunas amata vienības

Sākot ar 3. decembri nolēma piešķirt Borisovas tautas namam vienu tautas nama vadītāja amata vienību. Ar 1.novembri apstiprināja Vilakas novada domes datorspecialista amata vienību, nosakot ikmēneša atalgojumu 55% apmērā no izpilddirektorei amatalgas (Ls 445,50).

Pieņem ziedojumu

Nolēma pieņemt a/s "Swedbank" ziedojumu Ls 100 apmērā un novirzīt to labdarībai. Domes deputāti nolēma pieņemt arī Rīgas SIA "GL Konsultants" ziedojumu - 4 portatīvos datorus - un izmantot tos Vilakas pilsētas izglītības iestāžu metodiskā darba nostiprināšanai.

Iznomā dentālo rentgenaparātu

Nolēma par Ls 5 mēnesī uz trīs gadiem iznomāt Vijas Milaknes zobārstniecības praksei dentālo rentgenaparātu.

Piešķir naudu Ziemassvētku saldumu paciņām

Nolēma piešķirt naudu Ziemassvētku saldumu paciņām: katram novada pirmsskolas izglītības, vispārējās pamatzglītības, vispārējās vidējās izglītības un profesionālās izglītības iestāžu audzēknim un bērnam, kurš neapmeklē pirms-skolas izglītības iestādes - Ls 3,03 (ieskaitot PVN). Ziemassvētku saldumu paciņas par Ls 3,03 saņems arī visi novada sociālo aprūpes iestāžu iemītnieki.

Groza komunālo pakalpojumu tarifus

Sakarā ar kļūdu PVN aprēķinos, nolēma grozīt domes 27.septembra lēmumu "Par komunālo pakalpojumu tarifiem". Jaunajā lēmuma redakcijā komunālie pakalpojumi (ar PVN) būs: par ūdens lietošanu no ūdens lietotāja: Šķilbēnu pagastā - Ls 0,92, Vecumu pagastā - Ls 0,76, Kupravas pagastā - Ls 1,48; par ūdens lietošanu (kubikmetrs) - Šķilbēnu pagastā - Ls 0,25, par siltumapgādi (MWh) - Šķilbēnu pagastā - Ls 24,64, par siltumapgādi (kubikmetrs) - Vecumu pagastā - Ls 0,56, Kupravas pagastā - Ls 0,67, sociālajā mājā Pļavu ielā 2, Vilakā - Ls 1,12, par kanalizāciju no ūdens lietotāja Vecumu pagastā - Ls 0,81.

Ieceļ Borisovas tautas nama vadītāju

Nolēma ar šī gada 3. decembri iecelt Ligu Kalāni par Borisovas tautas nama vadītāju, nosakot mēnešalgū Ls 299,70 mēnesī pirms nodokļu nomaksas.

Apstiprināja grozījumus budžetā

Apstiprināja grozījumus šī gada budžetā. Nolēma palielināt pamatbudžeta ieņēmumus par Ls 5315 (dotācija grāmatu iegādei - Ls 983 un pārējās dotācijas - Ls 4332). Pamatbudžeta izdevumus palielināja par Ls 11 815, no tiem piešķirots Ls 4332 mērķdotāciju pašvaldības tautas mākslas kolektīvu vadītāju darba samaksai; Ls 2521 pamatzglītībai, Ls 462 - vidējai izglītībai un Ls 4500 - pārējai izglītības vadībai. Pamatbudžeta naudas atlīkumu perioda beigās noteica Ls 27 207.

Vārds prezentam

Satuvinās skolēnus un skolotājus

ANDRIS ČUBARS ir sešpadsmitgadīgs jaunietis, kurš nebaudās no grūtībām un izaicinājumiem, tāpēc šogad uzņēmies Balvu Valsts ģimnāzijas skolēnu pašpārvaldes prezidenta pienākumus. Andris ir ne vien centīgs mācībās, bet arī komunikabls un sabiedriski aktīvs. Viņa mīļākie mācību priekšmeti ir matemātika un informātika.

Savā presidentūras laikā Andris iecerējis veicināt lielākas sapratnes veidošanos starp skolēniem un skolas vadību. Viņš uzskata, ka jāveicina sapratne arī starp skolotājiem un skolēniem. Balvu Valsts ģimnāzijas skolēnu pašpārvaldes prezidents spriež, ka galvenā problēma, kura steidzami jāpievērš uzmanība, ir skolas noteikumu ievērošana. Viņš aktīvi iesaistās skolēnu pašpārvaldes rīkotajos pasākumos. 16. novembrī skolēnu pašpārvaldes jaunā komanda sarikoja pirmo pasākumu – erudīcijas un orientēšanās sacensības skolā, kura laikā klašu komandu pārstāvji devās skrējienā pa skolu, lai noskaidrotu atbildes uz neparastiem jautājumiem, piemēram, kas ir klinofobija (bailes no gulēšanas). Pasākuma laikā jaunais prezidents iepazīstināja skolas kolektīvu ar savu komandu – Sporta, Kultūras, Izglītības un E – lietu ministrijām.

Īsumā

Pavada lāci ziemas guļā

Foto - no personīgā arhīva

27.novembrī Balvu pirmsskolas izglītības iestādes "Pilādzītis" 5. grupas ("Rūķišu") bērni apmeklēja pasākumu "Lācis dodas ziemas guļā" Lāča dārzā. Pie lielā ozola bērnus sagaidīja Balvu Novada muzeja darbinieces Astra Ločmele-Ambarova un Iveta Šupe, kuras pastāstīja par šī parka un lielā ozola vēsturi. Bērni uzzināja, ka šis ozols bija liecinieks agrāko laiku muižas dzīves notikumiem un redzējis, kā ierikots Lāča dārzs, kā stādītas lazdas, rakts muižas dīķis. Bērniem pastāstīja, ka celtniecības darbos iesaistīja arī muižai piederošo lāci, piemānot viņu un liekot tam nest ūdeni sietā, bet, būdams gudrs un attapīgs, viņš sietu nosmērējis ar māliem un labiekāršanas darbi varējuši turpināties.

Bērni ar lielu interesi klausījās stāstījumā un arī paši vēlējās sastapties ar gudro lāci, kurš pašlaik mitinās muižas klēts pagrabā, gatavojoties lielajam ziemas miegam. Sastopoties ar ķepaini, bērni redzēja, ka viņš ir sabēdājies un ļoti samieglojies. Tādēļ, lai iepriecinātu savu draugu, viņi uzaicināja lāci iet rotājās un dziedāt jautras dziesmas. Lācum tik ļoti iepatikās šis jautrās izdarības, ka viņš katram uzdāvināja savu zīmodziņu -uzlimīti, uz kura attēlotā lāča ķepa. "Tas tādēļ, lai nākamajā gadā bērni atkal atrastu ceļu pie savu drauga lāčiša un pavasarī modinātu viņu no ziemas miega," atklāja bērnu skolotāja Ingrīda Skuča. Lai lācītim gulēšana būtu salda, silta un omuliga, bērni nodziedāja savam kepinim dziesmiņu "Aijā žū-žū", kas viņu iemidzināja līdz nākamā gada pavasaram.

Nepalaid garām

Piesaki Jauniešu gada balvai

Ja zini kādu aktīvu, radošu jaunieti, kurš pelnījis, lai viņu ievēro un apbalvo, piesaki viņu "Jauniešu gada balvai 2012". Lai pieteiku kandidātu apbalvojumam, ieskaties Balvu novada mājas lapā, sadaļā: jauniešiem/balvu bērnu un jauniešu centrs/nolikums "Jauniešu gada balva 2012"! Gada balvas pasniegšanas ceremonija notiks 25.janvārī Balvu muižas zālē.

Jubileja

Četros gados paveikts daudz

Šoruden Medņeva Jauniešu iniciatīvu centrs "Saulesszieds" svinēja savas pastāvēšanas 4. gadienī. Šo gadu laikā tas piedzīvojis lielas pārvērtības - no dažām necilām telpām ar savu laiku nokalpojušu apkures sistēmu, pārvēršoties par siltu, gliti izremontētu mītni, kurā bērniem dota iespēja spēlēt visdažādākās galda un datorspēles, apmeklēt trenāzieru zāli un apgūt jaunas iemaņas radošajās darbnīcās. Tas varēja notikt, tikai pateicoties centra vadītāju iniciatīvai un darbīgumam, kā arī pašvaldības atbalstam. Kopš šī rudens par Medņeva bērnu un pusaudžu labo gariņu kļuvusi jaunā centra vadītāja KRISTĪNE LOGINĀ, kura gatava sniegt savu ieguldījumu pagasta jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespēju pilnveidošanā.

Par Eiropas naudu izremontētajā, labiekārtotajā un ļoti mājīgajā Medņeva jauniešu iniciatīvu centrā bērnus ik darba dienu sagaida 21 gadu jaunā Kristīne Logina, kurai šis ir pirmsais oficiālais algotais darbs dzimtenē. Šovasar atgriezusies no Lielbritānijas, kur kopā ar draugu un dvīņumāsu nostrādāja pusotru gadu, Kristīne nolēma iestāties augstskolā. Diemžēl neizdevās izturēt konkursu, arī citā skolā iestāties vairs nebija laika, tādēļ jauniete lūkoja atrast darbu dzimtajā pagastā. Tā kā iepriekšējā jauniešu iniciatīvu centra vadītāja Karīna Aleksejeva atradās bērnu kopšanas atvaiņinājumā, Kristīnei piedāvāja uz gadu ieņemt viņas vietu. Jauniete piekrita un atzīst, ka tā bija laba izvēle. "Sākumā darbs bija neierasts. Mazliet uztraucos, jo nezināju bērnu vārdus un kā viņi mani uzņems. Bet tagad esmu pieradusi un uzskatu, ka mūsu bērni ir ļoti jauki un atraktīvi," atzīst jaunā vadītāja. Viņa neslēpj, ka dažākt nākas pateikt arī kādu bargāku vārdu un ierakstīt pārkāpumu speciāli izveidotajā žurnālā. "Tie, kuri nogrēkojušies, nedrīkst nākt uz centru vairākas dienas. Tā cīnāmies pret sliktu vārdu lietošanu," skaidro Kristīne. Taujāta, kāpēc neatgriezās ārzemēs, kur joprojām dzīvo un strādā māsa, Kristīne paskaidroja, ka vēlas dzīvot tikai savā dzimtenē. "Visi saka, ka šeit nav darba, bet es viņiem nepiekritu. Iespējas ir, vajag tikai meklēt un izmantot tās," uzskata jauniete.

Darina torti no zīmējumiem

Kristīne laipni izrāda izremontētās telpas un jaunos ieguvumus. "Septembrī pārkārsojām telpu sienas, sauvām jaunus aizkarus. Nesen saņēmām divus datorus ar interneta pieslēgumu, kā arī vairākas jaunas galda spēles, "Lego" māju, jaunas sienas skapjas, mūzikas centru," jaunos ieguvumus nosauc Kristīne. Viņa stāsta, ka vislielāko popularitāti šobrīd iemantojuši abi datori, kuros pieejamas dažādas spēles. Zēnu vidū visieciņtākā ir "Tanki". Savukārt meitenes aizrāvušas ar "Lego" mājas iekārtošanu. Visiem patīk arī galda spēle.

Svētku reizēs Kristīne aicina bērnus uz jaukiem pasākumiem un konkursiem. Piemēram, Mārtiņdienu gaidot, centra apmeklētāji palīdzēja dārzeniem pārtapt par dažādiem tēliem. Dārzenu pārvērtības centra telpās varēja vērot no 28.septembra līdz 2.oktobrim, bet 1.oktobrī interesantāko darbu autori saņēma balvas. Svētki turpinājās ar kopīgu dziedāšanu un rotājās iešanu. Savukārt Latvijas valsts dzimšanas dienu mednievieši svinēja, izgatavojojot īpašu svētku torti. "Bērni piedalījās zīmējumu konkursā "Manai Latvijai". Šos zīmējumus izvietoju ap pašas izgatavotu trīsstāvīgo kartona torti, kurai augšā bija uzlikts cipars 94. Iznāca skaista svētku torte ar zīmējumiem," stāsta Kristīne.

Dzimšanas dienu svin kā pienākas

Bērni ļoti gaidīja un cītīgi gatavojās sava iemīlotā jauniešu iniciatīvu centra ceturtajai dzimšanas dienai. Jautrības šajā svētku reizē netrūka. Centrā visu dienu valdīja neparasta rosiņa, gatavojot kopīgu apsveikumu – lielu izrotātu cetrinieku no kreppapīra. Kā jau katrā dzimšanas dienā, arī šoreiz neiztika bez svētku kliņģera ar četrām degošām svečēm, bet vakarā visi izpriečājās ballītē.

Tuvoties Ziemassvētkiem, arī Medņeva jauniešu iniciatīvu centrā sākusies gatavošanās šiem sirsniņgajiem

Foto - A.Kirsanovs

Demonstrē trenāzierus. Kristīne Logina ar lepnumu demonstrē nesen par Eiropas projekta naudu iekārtoto trenāzieru zāli, kuru apmeklē ne tikai jaunieši, bet arī pieaugušie. Ne katrs sporta, kur nu vēl jauniešu centrs var lepoties ar tādu ekipējumu!

Foto - no personīgā arhīva

Jubilejas reizē. Medņeva Jauniešu iniciatīvu centra "Saulesszieds" četru gadu jubilejas svinībās netrūka ne kliņģera, ne svecišu, ne jautras ballites.

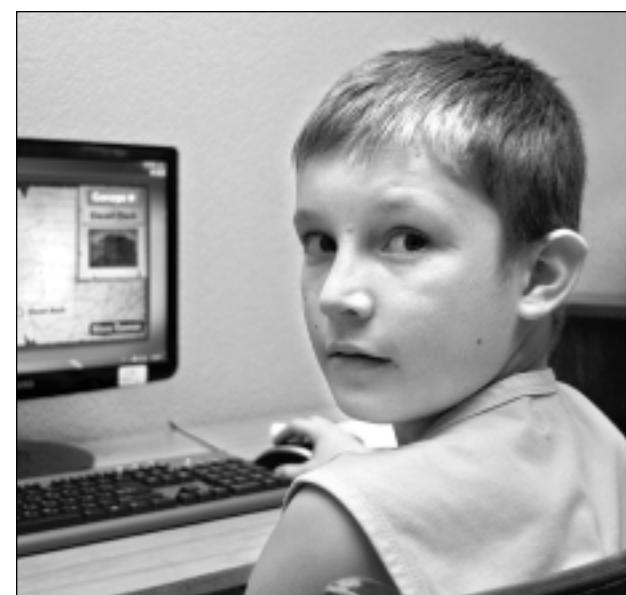

Foto - A.Kirsanovs

Patīk datorspēles. Vienpadsmītgādīgajam Valteram Loginam, tāpat kā citiem zēniem, vislabāk patīk spēlēt "Tankus" un galda tenisu.

gada svētkiem. Kā ierasts, katru nedēļu centra apmeklētājiem būs iespēja piedalīties kādā radošajā darbnīcā. "Drizumā kopā ar bērniem kersimies pie Ziemassvētku rotājumu izgatavošanas," sola centra vadītāja.

Arī nākamajā gadā līdz pat vasarai Kristīnes dienas piepildīs bērnu čelas, būs jārīko svētki un konkursi. Taču rudenī jauniete nolēmusi atkārtot mēģinājumu iestāties augstskolā.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Zini un izmanto

Mediķi aicina potēties pret gripu

Medicīnas jomas speciālisti atzīst, ka vakcinācija pret gripu Latvijā ir nepietiekama. Septembrī šo iespēju bija izmantojuši vien 118 cilvēki. Ārsti saka, ka saņemt vakcīnu var paspēt arī tagad, un atsevišķu kategoriju iedzīvotājiem, lai sevi pasargātu no nopietnas saslimšanas un gripas izraisītām komplikācijām, tā būtu pat vēlama. Gripa Latvijā, kā zināms, katru gadu izplātās ziemā un agrā pavasari, un saslimstības pacēlums parasti ilgst 8 - 12 nedēļas.

Slimību profilakses un kontroles centra epidemiologi atzīst, ka vakcinācija pret gripu Latvijā nav pietiekama un pēdējo sešu gadu laikā iedzīvotāji pret gripu vakcinējas arvien mazāk. Taču saglabājoties zemam kopējam vakcinācijas līmenim pret gripu, kad vidēji tikai 0,8% iedzīvotāju ir imunizēti - infekcija spēj labāk cirkulēt, līdz ar to apdraud riska grupu iedzīvotājus, mazina darba un skolu apmeklētību, kā arī palielina gripas komplikāciju skaitu.

Arī ģimenes ārste LīGA KOZLOVSKA aicina iedzīvotājus sapotēties pret iespējamo saslimšanu ar gripu. Viņa neizslēdz, ka šogad varētu būt pat ievērojams gripas uzplūdums, un pirmie gripas pacienti jau ir konstatēti. Labā ziņa tā, pēc ārstes novērojumiem, ka regulāri potējušies pacienti ar gripu saslimst reti, bet saslimšanas gadījumā grija viņiem ir daudz vieglākā formā. L.Kozlovska atklāja, ka pret gripu regulāri potējas pati un sapotē arī savu darbinieku komandu, jo medicīniskais personāls ir izteikta riska zonas grupa.

Gripa ir akūta, iipaši lipīga infekcijas slimība. Infekcijas avots ir slims cilvēks, kurš klepojot, šķaudot vai runājot izplata vīrusu.

Vakcināciju pret gripu ik gadu iesaka ikvienu, tomēr **mediķi iipaši aicina vakcinēties iedzīvotājus, kuriem saslimšana ar akūtam augšējo elpcēlu infekcijām norit smagā formā un ir augsts gripas komplikāciju risks.**

Tie ir:

- cilvēki, kuri slimību ar hroniskām plaušu (t.sk. astmu), sirds un asinsvadu sistēmas, nieru un vielmaiņas slimībām;

- bērni no sešu līdz 23 mēnešu vecumam, jo viņiem vēl nav izveidojusies imunitāte pret nevienu no gripas vīrusiem;

- cilvēki, vecāki par 65 gadiem, jo šajā vecumā imūnsistēma vairs nenodrošina pilnvērtīgu aizsardzību pret saslimšanu, un nereti saasinās arī hroniskās slimības, kas kopā ar gripas vīrusu var radīt dzīvībai bīstamas komplikācijas;

- grūtnieces un sievietes, kuras plāno grūtniecību gripas sezonā;
- mediķi un sociālie darbinieki, kuri rūpējas par pacientiem ārstniecības un sociālās aprūpes iestādēs.

Lielāks inficēšanās risks ir to profesiju pārstāvjiem (piemēram, veikalui pārdevējiem, sabiedriskā transporta kontrolieriem, skolotājiem un vēl ciemā), kuru darbs saistīts ar atrašanos publiskā vietā un kontaktēšanos ar daudziem cilvēkiem.

Pacientiem ar hroniskām slimībām, bērniem no 6 mēnešu līdz 23 mēnešu vecumam, cilvēkiem no 65 gadu vecu-

ma un grūtniecēm valsts 50% apmērā kompensē vakcināciju pret gripu. Pārējām iedzīvotāju kategorijām potes izmaksas jāsedz pašiem. Daktore L.Kozlovska informē, ka pote maksā aptuveni 4 latus. Klāt vēl jāpieskaita ārsta

prakses maksas pakalpojums, līdz ar to jāmaksā aptuveni 5 lati. Vislabāk par potēšanu jautāt savam ģimenes ārstam.

Daktore L.Kozlovska prognozē, ka šogad izplatīsies A tipa gripa, un šī gada potes paredzētas pret A gripas iespējamo uzziesmojumu. Pēc

infektoloģijas centra un imunizācijas padomes aplēsēm pirms gripas izplatības vilnis bija paredzēts novembrī, otro varētu sagaidīt februārī - martā.

Ja izlemts potēties pret gripu, iesaka pirms tam pierakstīties uz pieņemšanu. Ģimenes ārstu praksēs ar lielu reģistrēto pacientu skaitu - 1800 vai vēl vairāk cilvēki - parasti veidojas garas pacientu rindas. Tādēļ ērtāk pierakstīties uz plānveida pieņemšanu. L.Kozlovska atklāja, ka savā ārsta praksē pacientus, kuru mērķis ir sapotēties, cenšas pieņemt ārpus rindas. "Jo vairāk iedzīvotāju sapotēties pret gripu, jo labāk. Tad veidojas tā saucamā pūja imunitāte, un aizsargās arī tos cilvēkus, kuri nebūs potējušies," uzsver daktore.

Pret gripu nevajadzētu vakcinēties:

- cilvēkiem, kuriem novērota alerģiska reakcija pret kādu no vakcīnās sastāvdalījām. Pārliecībēs, ka jūsu ģimenes ārsts zina, ka jums šāda alerģiska reakcija bijusi!

- Cilvēkiem, kuri vakcinācijas dienā ir saslimuši - vakcinācija jāatliek drudžā vai akūtas infekcijas gadījumā.

votāju kaites, slimības un mirstības cēloņus, ir vairāk nekā drūma. Vienlaikus tas gan jāskata kopsakarībā arī ar viņu dzīvesveidu, kas daudziem ir ļoti nekārtīgs un būtiski pasliktina veselību," atzīst Sarmīte Pērkone.

Rugāju sociālās aprūpes centrā no 23 iemītniekim smēķē trīs vīrieši. Vadītāja novērojusi, ka viņi to dara ne pārāk bieži - aptuveni 3-4 reizes dienā. "Šo jautājumu esam pārrunnājuši. Taču vecus cilvēkus, protams, ir grūti pāraudzināt," secina vadītāja. Iepriekš centrā bijušas arī visai nopietnas problēmas ar alkohola lietošanu. Jautājums pārrunāts, un situācija uzlabojusies. Vadītāja atklāja, ka viņa gan nepieturas pie striktas prasības nekad un nevienam iemītniekam nepacelt alkohola glāzi.

Veicinās veselīgu dzīvesveidu

Rugāju novada sociālās aprūpes centra vadītāja SARMĪTE PĒRKONE apmeklēja Rēzeknē rīkotu semināru par tēmu "Veselīga dzīvesveida veicināšana un tā organizēšana".

Vadītāja atzīst, ka seminārā gūtā informācija liek daudz ko pārdomāt un atrast idejas, ko jaunu un kādā veidā iedzīvināt savā darbavietā. Vadītājiem dots uzdevums izstrādāt projektu sešām nodarbībām par veselīga dzīvesveida veicināšanu savā novadā. "Mēģināšu izdomāt, ko un kā varu piedāvāt sava sociālā aprūpes centra iemītniekim, lai viņiem būtu interesantākā ikdiena un iemītnieki labāk justos," teic centra vadītāja. "Diemžēl Latvijas statistika, kas uzrāda iedzī-

Tuvojamies masalu un masaliņu pilnīgai likvidācijai

Novembra sākumā apstiprināti Veselības ministrijas izstrādātie noteikumi par masalu un masaliņu pretepīdēmijas pasākumiem. To mērķis - samazināt un novērst masalu un masaliņu izplatīšanās risku valstī, savlaikus konstatējot infekcijas slimību gadījumus.

Noteikumi paredz, kādos gadījumos ārstniecības personai jāorganizē pacienta laboratoriskā izmeklēšana, kā arī, kādai paraugi jāņem un kādi rādītāji tajos jānosaka. Savukārt Sliņību kontroles un profilakses centram (SPKC) jāveic epidemioloģiskā izmeklēšana un sadarbībā ar ģimenes ārstu

jāapzina kontaktpersonas un nepieciešamības gadījumā jāorganizē personu vakcinācija pret masalām un masaliņām infekcijas perēklī vai infekcijas skartajā teritorijā. SPKC uzdevums ir organizēt arī ierobežojošus pasākumus infekcijas skartajā izglītības iestādē, slimnīcā vai sociālās aprūpes iestādē.

Statistikas dati liecina, ka masalu un masaliņu saslimšanas gadījumu skaits Latvijā ir zems. 2011.gadā ar masalām saslimību viens cilvēks, ar masaliņām - divi. Līdz ar to Latvija ir tuvu Pasaules Veselības organizācijas izvirzītajam mērķim - likvidēt masalas un masaliņas Eiropas reģionā līdz 2015.gadam.

Īsumā

Konference par mutes veselību

Balvos Tālākiglības un cilvēkresursu attīstības centra zālē 6. decembrī pulksten 9.45 atklās Mutes veselības un vispārējās veselības veicināšanas konferenci.

Konferencē aicina piedalities pašvaldību pārstāvju, ģimenes ārstus, pedagogus, veselības aprūpes un sociālos darbiniekus, masu mediju pārstāvju. Konferencē piedalīsies arī Pacientu ombuds. Sarunu mērķis - pievērst uzmanību mutes veselībai, līdz ar to nostiprinot cilvēka vispārējo veselību.

Stipriniet imunitāti

Sinoptiķi sola, ka aukstākais laiks Latvijā gaidāms jau decembra beigās, un līdz ar to varētu sekot arī dažādas saaukstēšanās, vīrusu slimības, tostarp gripa, kas pēdējos gados ir neatņemama ziemas sastāvdaļa lielai daļai Latvijas iedzīvotāju. Lai izvairītos no saslimšanas un negatīvajām sekām, ārsti aicina laikus domāt par profilaksi un imunitātes stiprināšanu. Drošības pasākumi, kas jāievēro, lai izvairītos no saslimšanas, protams, ir imunitātes stiprināšana. Iesaka uzturā vairāk lietot vitamīniem bagātus dārzējus un augļus, vairāk uzturēties svaigā gaisā, izvairīties no publiskiem pasākumiem slēgtās telpās, kā arī nodarboties ar sportiskām aktivitātēm. Tagad aktuāls ir sauklis: sporto piecīe nedēļā vismaz stundu, sasniedzot pulsu 120 minūtē.

Meklējam atbildi

Pieteikusies aptieka, apejot novada domes konkursu

Lasītāji vēlas zināt, kā beidzies Balvu novada domes izsludinātais konkurss par diennakts aptieku Balvos?

Balvu novada dome bija izsludinājusi konkursu "Par vispārēja tipa diennakts aptiekas darbību Balvu pilsētas administratīvajā teritorijā", kā arī apstiprinājusi konkursa nolikumu un komisiju. Pieteikties konkursam ar mērķi atvērt Balvos diennakts aptiekai bija iespēja līdz šī gada 14.novembrim. Vai kāda no aptiekām ir izmantojusi šo iespēju, jautājām komisijas priekšsēdētājai ANITAI PETROVAI. Viņa atklāja, ka pieteikumu novada domē bija iesniegusi viena Balvu pilsētas aptieka. Komisija, izskatot dokumentāciju, pieprasīja šai aptiekai papildus informāciju. Pēc tam aptieka paziņoja, ka savu vēlmi pretendēt uz diennakts aptiekas darbu atsauc. A.Petrova teic, ka grūti izvērtēt, kādu motīvu vadīta aptieka tā rīkojās. Iespējams, tā pilnībā nebija gatava išņemt savu sākotnējo nodomu. A.Petrova atklāja, ka Balvu novada domes rīcībā ir informācija par kādu citu pilsētas aptiekai, kura pieteikumu par diennakts aptiekas darbu iesniegusi tieši Zāļu valsts aģentūrai, apejot Balvu novada domi.

Redakcija noskaidroja, ka šādu soli, apejot Balvu novada domes izsludināto konkursu, spērusi aptieku "Ieva-SIL". To apstiprināja arī šīs aptiekas īpašniece un vadītāja Silvija Zilgme. Viņa atklāja, ka jau saņemta licence un turpmāk šī aptieka Balvos strādās visu diennakti.

Zudis balvenietes patriotisms

Redakcija saņemusi vairāku balveniešu līdzīgus jautājumus attiecībā par aptiekas "Ieva-SIL" turpmāko darbību. Viņi jautā: "Vai taisnība, ka aptiekas "Ieva-SIL" pa-reizējā īpašniece Balvos Silvija Zilgme savu aptiekai pārdo-dod un tajā vairs nestādās? Kādi motīvi viņu rosinājuši tā rīkoties?"

Pēc atbildes griezāmies pie aptiekas īpašnieces. SILVIJA ZILGME atklāja, ka patlaban viņas aptiekas licences pārdošanas process tuvojas noslēgumam. Turpmāk aptiekai patiesām būs cits īpašnieks un arī nosaukums. S.Zilgme teic, ka viņu pārsteidzis pircēju piedāvājums un neatlaidīgā vēlme pārpirk aptiekai, maksājot par to ļoti augstu cenu. Taču ne iedzīvotājiem, ne arī aptiekas darbiniekim nav jāsatraucas. Aptieka turpinās savu darbu, un tajā strādās līdzīnējās farmaceites. Skaistā, zaļā māja Balvu centrā gan netiek pārdota. To īpašniece paturēs arī turpmāk, izrējot darbistabas līdzīnējiem nomniekiem un jaunajam aptiekas saimniekam.

Uz jautājumu, kādu motīvu vadīta uzņēmēja nolēma pārdot aptiekas licenci un dotojus projām no Balviem, Silvija Zilgme atbildē: "Mani ir zudis balvenietes patriotisms, kāds bija iepriekš. Sevišķi pēc Balvu novada domes deputātu attieksmes un pieņemtā lēmuma jautājumā par diennakts aptiekai. Tas bija ļoti pazemojoši, ko viņi izdarīja. Saprotu, ka vietējie uzņēmēji Balvos nav vajadzīgi, lai gan esmu sponsorējusi un atbalstījusi aktivitātes, kas te rīkotas. Esmu izlēmusi, ka turpmāk dzīvošu Pierīgā. Manai dzīvei paveras citādās iespējas, tostarp sakārtošu arī savu privāto dzīvi un būšu tuvāk meitu ģimenēm, kuras dzīvo Rīgā."

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Nevar strādāt nemīlamu darbu

VĀRDS, UZVĀRDS: INESE CARE (pirms kāzām - Toka)

DZIMŠANAS GADS: 1970.

DZIMŠANAS VIETA: Balvi

DZĪVESVIETA: Jūrmala

IZGLĪTĪBA: 1988.gadā absolvēja Balvu 1. vidusskolu; 1996.gadā - Rīgas Medicīnas institūtu, 2012.gadā nokārtoja sertifikācijas eksāmenu endokrinoloģijā, iegūstot specialitāti – ārsts endokrinologs

DARBA GAITAS: terapeite veselības centrā "Jaundubulti"; medicīniskā pārstāve, vēlāk produktu menedžere farmācijas uzņēmumā "Pfizer"; dežurārste kūrorta rehabilitācijas centrā "Jaunkemeris"; ārste endokrinoloģe – rezidente Rīgas Austrumu kliniskās universitātes slimnīcā "Gaiļezers"

DARBAVIETA: ārste endokrinoloģe medicīnas centrā "Elite" un Dubultu poliklīnikā

ĢIMENES STĀVOKLIS: precējusies, vīrs Edmunds Cars, bērni – dēli Kārlis (20 gadi) un Pēteris (19 gadi)

DZĪVES MOTO: "Primum non nocere" ("Galvenais nekaitēt")

"Mūžu dzīvo, mūžu mācies!" – šo teicienu droši var attiecināt uz bijušo balvenieti, tagad Jūrmalas iedzīvotāju, ārsti endokrinoloģi INESI CARI. Viņas pieredze liecina arī to, ka darbs, kas patīk, kaulus nelauž.

Vienmēr gribējusi klūt par ārsti

Cik sevi atceras, Inese vienmēr gribējusi klūt par ārsti, kaut gan ġimenē neviens pirms tam nebija apguvis šo sarežģīto, bet prestižo profesiju. "Toties vīra rados visi ir mediķi, izņemot viņu pašu," smejot piebilst novadniece. Mazmeitas izvēli īpaši atbalstīja Bērzpili dzīvojošā vecmāmiņa. Arī vecāki nepretojās, gluži otrādi - priecājās. Inese laikus sāka gatavoties iestājek-sāmeniem augstskolā, kas tolaik saucās Rīgas Medicīnas institūts. Jau mācoties vidusskolas vecākajās klasēs, nedēļas nogalēs viņa bieži mēroja ceļu uz Rīgu, kur Jauno mediķu skolā nostiprināja un papildināja zināšanas ķīmijā, bioloģijā, vēlāk arī anatomijs. Savukārt vasarā, tā vietā, lai kopā ar draudzenēm peldētos, sauļotos un priecātos zaļumballēs, topošā absolvente piedalījās jauno mediķu nometnē, kur kopā ar citiem nākamajiem medicīnas studentiem strādāja par sanitāri Rīgas slimnīcās. Uzcītīgais darbs un apgūtās papildus zināšanas atmaksājās. "Tā kā vidusskolu absolvēju ar sudrabu medaļu, pēc tā laika noteikumiem, lai iestātos augstskolā, man atlika nokārtot uz 5 (5 baļļu sistēmā) tikai vienu - ķīmijas iestājek-sāmeni," atceras ārste, piebilstot, ka tas viņai izdevās.

Caur ērkšķiem uz zvaigznēm

No medicīnas institūta 1.kursa līdz ārsta profesijai ilgs ceļš ejams – vismaz 12 gadi, bet papildināt zināšanas jāturpina visu mūžu. Absolvējot augstskolu, Inese bija iecerējusi strādāt Balvos, taču vīram tolaik gribējās atrast labāk apmaksātu darbu, tādēļ ġimene nolēma pārcelties uz dzīvi Rīgā. Pirmās rezidentūras trīs gadus Inese aizvadīja, cita ārsta uzraudzībā strādājot par terapeiti veselības centrā "Jaundubulti". Šajā centrā viņa turpināja pildīt darba pienākumus vēl piecus gadus. Kad 2004.gadā šātu samazināšanas rezultātā zaudēja darbu, Inese pieteicās medicīniskā pārstāvja vakancei farmācijas firmā "Pfizer" un vēlāk kļuva par firmas produktu menedžeri. Nevēledamās pilnībā saraut saites ar medicīnu, viņa paralēli turpināja strādāt par dežurārsti rehabilitācijas centrā "Jaunkemeris". Darbojoties farmācijas firmā, nobrieda Ineses lēmums atgriezties medicīnā, turklāt jaunā – ārsta endokrinologa - statusā. Būdama produktu menedžere, viņa bieži organizēja konferences, kā arī apmeklēja endokrinologu un kardiologu kongresus. "Gribējās savas zināšanas pielietot praksē, tādēļ nolēmu aiziet no darba farmācijas firmā un uzsākt trīs gadu rezidentūru endokrinoloģijā," specialitātes maiņu skaidro novadniece. Ārsta endokrinologa darba specifiku viņa apguva Endokrinoloģijas nodaļas vadītāja Aivara Galviņa, profesora Aivara Lejnieka un ārastes Ilzes Konrādes vadībā Rīgas Austrumu kliniskās universitātes slimnīcas klinikā "Gaiļezers". "Strādāju pilnu darba dienu, pieņemot pacientus, un paralēli apmeklēju mācību seminārus," par trīs rezidentūrā pavadītajiem gadiem stāsta novadniece. Inese neslēpj gandarijumu, ka šovasar ar atzīmēm 9 (teorija) un 10 (zinātniski pētnieciskais darbs) beidzot nokārtots sertifikācijas eksāmens un saņemta ārsta endokrinologa kvalifikācija.

Jādarbojas kā izmeklētājam

Inese ir pārliecināta, ka nespētu visu mūžu darīt to, kas nesniedz gandarijumu. "Man šī nodarbošanās patīk, tādēļ nešķiet grūta. Tā kā darbā jāpavada lielākā mūža daļa, jādara tas, kas sagādā prieku un gandarijumu. Tādēļ arī aizgāju no darba farmācijas firmā, kur alga bija vismaz par trešdaļu lielāka

neķā tagad, un kļuvu par ārstu endokrinologu," skaidro novadniece. To, cik ļoti Inese aizrāvusies ar savu profesiju, lieliski raksturo kāds gadījums, kas pērnā gada martā rakstā "Pāris gadījumu uz miljonu" aprakstīts laikrakstā "Diena". Tas ir stāsts par to, kā Rīgas Austrumu kliniskās universitātes slimnīcas klinikā "Gaiļezers" ārsti endokrinologi, kuru vidū tolaik bija ārste rezidente Inese Care, kādam 28 gadus jaunam pacientam atklāja ļoti reti sastopamu slimību – feohromocitomu. Pacientu izoperēja dakteris Jakovels, un tagad jaunais vīrietis jūtas lieliski. Uz jautājumu: "Kā izdevās noskaidrot tik reti sastopamās slimības diagnozi?" novadniece atbild: "Endokrinoloģijā bieži jādarbojas kā izmeklētājam. Ja diagnoze nav skaidra, veru valā grāmatas, domāju, lieku pacientam nākt vēlreiz, izskatu analizes, tad atkal domāju, kamēr atrodū isto vainu." Inese pārliecināta, ka ārstanās jāmācās un jāpālpilda zināšanas visu mūžu. Tālab mūsdienās mediķi pastāvīgi turpina izglītoties ar grāmatu, specializētu žurnālu un interneta palīdzību.

Bērnībā – darbs, mūzika un zirgi

Inese dzimusi Balvos, Martas un Stānišlava Toku ġimenē. Viņas vecāki joprojām dzīvo Balvu pagasta Centramuižā. Pēdējā laikā Inese un divas viņas māsas dzimto pusi apmeklē bieži, jo pirms kāda laika tēvs pārcieta smagu slimību – insultu. Īpaši bieži Toku meitas vecāku mājās sastopamas vasarās, kad jāpalidz dārza darbos. "Šobrīd kopā ar māsām esam aizrāvušās ar tomātu audzēšanu. Kad raža īpaši laba, gatavoju tomātu mērces krājumus ziemai," stāsta novadniece.

Spilgtākās bērnības atmiņas Inesei saistīs ar lauku mājām Bērzpilī, kur tēvs meitenes radināja pie darba. "Atceros, kā visu laiku kaut ko darījām – ravējām burkānus, lasījām kartupeļus, potējām ābelītes, vācām sienu....," stāsta Inese. Vēl meitenei ļoti patika zirgi. "Vairākus gadus kopā ar māsu apmeklējām jāšanas sporta nodarbības Rugājos," atklāj novadniece. Vēlāk apgūtās jāšanas prasmes Inesei nācās izmantot tikai dažas reizes, tomēr viņa ikvienam iesaka izmēģināt šo relaksējošo atpūtas veidu.

Kopš bērnības Inesei prātā palikušas arī mācības Balvu Mūzikas skolā. Lai gan tolaik klavieru spēlēšana meitenei nesagādāja prieku, tagad Inese ir pateicīga vecākiem, ka viņi deva meitai šādu iespēju. "Tā kā man bērnībā ne īpaši patika apmeklēt mūzikas skolu, saviem dēliem to nespiedu darīt. Taču 17 gadu vecumā jaunākais dēls Pēteris izrādīja vēlmi iemācīties klavierspēli, tādēļ lūdzu izpalīdzēt mūsu ġimenes draudzeni, mūzikas skolotāju Ritu Kočerovu, kura ierādīja viņam pašus pamatus. Vēlāk viņi abi ar brāli Balvos nopirkā lietotas klavieres un pārveda tās uz Jūrmalu. Šobrīd Pēteris spēlē jau diezgan labi, arī es brīvajos brižos labprāt kaut ko uzspēlēju, jo līdz šim man nebija tādas iespējas," priecājas Inese.

Ar vīru mācījās vienā klasē

Protams, bērnības un skolas gadu atmiņas nesaistīs tikai ar smagu darbu un cītīgām mācībām. Tas bija laiks, kad Inese iepazinās ar savu nākamo vīru Edmundo. "Mācījāmies vienā klasē - viņš sēdēja solā aiz manis, tomēr draudzēties sākām tikai pēc skolas. Kad Edmunds atgriezās no armijas, apprecējāmies," atklāj novadniece. Pārcēlušies uz Rīgu, 1996. gadā Inese un Edmunds sāka veidot dzīvi no nulles. Pēc kāda laika Rīgu viņi nomainīja pret Jūrmalu, bet īrētos dzīvokļus - pret savas mājas būvniecību, un šogad Inese un Edmunds beidzot pabeidza 2005. gadā uzsāktu privātmājas celtniecību.

Novadniece atzīst, ka laikā, kamēr auga bērni, daudz palīdzēja vīramātē. "Vīramātei jau ir 83 gadi. Ziemās viņa dzīvo pie mums, bet vasarās dodas uz Balviem, kur joprojām kopj savu dārziņu," sirmgalves milzīgo enerģiju apbrīno

Foto - no personīgā arhīva

Pie Lielā kanjona. Caru ġimene (no kreisās: vecākais dēls Kārlis, jaunākais dēls Pēteris, Edmunds un Inese) ir aizrautīgi ceļotāji. ASV viņi bijuši divas reizes. Inese atklāj, ka viņai šo ceļojumu laikā visspīgtākās emocijas izraisījis Lielā kanjona varenums, bet uz dēliem neizdzēšamu iespaidu atstājis Niagāras ūdenskritums.

Foto - no personīgā arhīva

Stāžējas ASV. Neatsveramu pieredzi ārste endokrinoloģe Inese Care guva, stažējoties Dallasas universitātē ASV Tekساسas štatā 2010.gadā. No kreisās: Tekساسas universitātes 2. gada endokrinoloģijas studiju programmas rezidente Alisone, Inese un Teksassas universitātes 6. kurga students Deivids.

Foto - no personīgā arhīva

Kārla vidusskolas izlaidumā. Inesei vienmēr bijusi cieša saikne ar vecākiem Martu un Stānišlau Tokiem. Pēc tēva saslimšanas visas trīs meitas pēc kārtas apciemo vecākus katru nedēļas nogali, palīdzot viņam pārvarēt smagās slimības sekas.

novadniece.

Neskatoties uz saspringto darba un mācību grafiku, Inese atrod laiku arī vairākiem valaspriekiem. Viens no tiem ir adišana. Viņa ada mašīnā, konferencēs, pat lidojot lidmašīnā. "Esmu iegādājusies adāmadatas, kuras var iznest cauri metal-detektoram lidostā," smej rokdarbus mīlošā dakterite.

Katru gadu Caru ġimene izbrīvē laiku ceļojumiem, līdzi ļemot arī bērmus. "Esam apceļojuši gandrīz visu Eiropu, divas reizes pabijuši Amerikā," stāsta Inese. Šogad ġimene atpūtās kādā mazā Spānijas pilsētīnā, kur ievērojamu vietu apskati apvienoja ar laisku atpūtu, vietējās kultūras, ēdienu un dzērienu baudīšanu. Pēdējā laikā Inesei izdevies piepildīt vēl kādu senu bērnības sapni: "Kopā ar Edmundu esam sākuši apmeklēt sarikojumu deju nodarbības, kur apgūstam tango, valsī, kvikstepu un citas balles dejas."

Šis gads Ineses dzīvē bijis nozīmīgs - nokārtots sertifikācijas eksāmens endokrinoloģijā un nodota ekspluatācijā tik ilgi būvētā māja Jūrmalā. Taču jautāta par nākotnes plāniem, Inese kļūst mazliet noslēpumaina un nākamajā gadā iecerēto neatklāj. Tā jau saka: ja izstāstīsi – nepiepildisies.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Aktuāli

Foto - no personīgā arhīva

Meža zvēri jāpiebaro nedaudz, bet regulāri

Barotava mežā. Grēks nepamieloties, acimredzot domā alīni, piestājuši mednieku un makšķernieku kluba "Bebrītis" ierīkotajā barotavā meža dzīvniekiem. "Tā gan ir tipiska mežacūku barotava, kur ēdamo izber vienkārši zemē. Ir mums arī cita veida dzīvnieku barotavas, piemēram, redeles, kur ieliekam sienu. Barotavu mežā ierīkots ļoti daudz. Ja nosaukšu skaitli, neticēsiet! Mums ir 48 barotavas," stāsta mednieku kolektīva "Bebrītis" vadītājs MĀRIS KOZLOVSKIS. Pieredzējušais mednieks atzīst, ka viņa vadītā kolektīva vīri dzīvniekus piebaro, vadoties pēc laika apstākļiem. Tagad, kad zeme vēl nav sasalusī un dzīvnieki paši var atrast ēdamo, barību izber tikai tik daudz, lai dzīvniekiem ir ar ko pamieloties un lai viņi pierod pie noteiktas vietas, piemēram, spaini vai pusmaisu labības. Kad ziema kļūs bargāka, tad arī barību uz mežu vedīs vairāk. Barību dzīvniekiem mednieki gādā kopīgi, bet uz barotavām izvadā atsevišķi mednieku kolektīva biedri, kuriem tās atrodas tuvāk dzīvesvietai. "Bebrīša" mednieki medī Balvu novada Balvu, Bērzkalnes, Tilžas pagastu teritorijās un Rugāju novada teritorijā.

Iestājoties ziemas salam, ir svarīgi piebarot meža dzīvieku, jo bargie laika apstākļi apgrūtina to izdzīvošanu. Turklāt, ja dzīvnieki netiks piebaroti vienā vietā, viņi aizies tur, kur varēs dabūt barību. "Dzīvnieks atnāks vienreiz uz barotavu, otrreiz, bet, ja barības nebūs, aizies uz citu vietu," spriež mednieki.

"Likumdošana nenosaka ierobežojumus meža dzīvnieku piebarošanā - to drīkst darīt visu gadu, atkarībā no laika apstākļiem. Ja dabā barības dzīvniekiem pietiek, viņi nenāk uz barotavām. Ja dzīvnieks nespēj atrast barību sala un dzīļa sniega dēļ, viņam ir jāpalidz. Mūsu mednieki ir aktīvi barotavu ierīkotāji meža dzīvniekiem. Ētikas jautājums ir vienīgi, vai barotavu tuvumā ieteicams ierīkot medību torņus," saka Valsts meža dienesta Austrumlatgales virsmežniecības vecākais medību inspektors IVARS IKAUNIEKS.

Barības vēl pietiek

Mednieku kolektīvs "Pūces" medī 13006 hektārus lielā medību teritorijā, kur ierīkotas astoņas meža dzīvnieku barotavas. Kolektīva vadītājs JĀNIS JAUNDŽEIKRS uzskata, ka laika apstākļi meža dzīvniekiem šoruden ir labvēlīgi, tādēļ par dzīvnieku piebarošanu gādāt ir pāragri. "Meža dzīvniekus nedrīkst pieradināt pie barības tik ļoti, kā mājas dzīvniekus. Tagad izbarot dzīvniekiem labus graudus ir par agru. Vēl nav liels aukstums. Ko tad dzīvnieki darīs ziemā?! Kad iestāsies sals, tad arī meža dzīvniekus piebarosim intensīvāk," saka mednieku kolektīva vadītājs. Viņš norāda, ka mednieks ir jau kopš 80.gadiem, tādēļ zina, kā rīkoties, jo norisēm dabā seko un domā līdzi. Mednieki dzīvniekiem piegādā arī sāli un minerālvielas.

Medniekiem jāstrādā

Medītās mednieku kolektīva vadītājs PĒTERIS PRAVS uzver, ka medniekiem ir jāstrādā - vienalga, vai gādājot par meža dzīvnieku piebarošanu, vai medību mājas atjaunošanu, vai bebru aizsprostu izārdīšanu. To viņi arī šogad darijuši. "Atsvaidzinājām mednieku māju, saremētējām plīti un dūmvadu, lai pēc medībām varam uzcept aknas. Darbojamies arī ap bebru aizsprostiem. Pirms medībām divas stundas mednieki jauc bebru aizsprostus, darbojoties ar ākiem un lāpstām. Ja mēs to nedarīsim, meži būs pārplūduši un tukši," saka P.Prvs.

Līdzīgi ir arī ar dzīvnieku piebarošanu. Mednieku kolektīva vadītājs stāsta, ka pavasarī mednieki dzīvnieku piebarošanai apsēja aptuveni piecus hektārus lielu platību (1-1,5 hektārus lielus atsevišķus lauciņus) ar auzām, zirņiem un topinambūru. Dzīvnieki šos laukus līdz rudenim "novāca" paši. Bet ziemas periodam mednieki dzīvniekiem ir sagatavojuši citus spēka krājumus, kas sabērti kādā no šķūniem. Graudus mednieki iegādājušies par kolektīva naudu jau rudenī, kad zemnieki novāca labību. "Meža dzīvniekus sākam piebarot jau oktobrī. Mūsu mednieku kolektīvs medi aptuveni 10 000 hektāru platībā, kur esam ierīkojuši līdz desmit dzīvnieku barotavām," skaidro P.Prvs.

Sāls nepieciešams riesta laikā

Žiguru mednieku kolektīva vadītājs GUNTARS ŠIRIŅŠ stāsta, ka viņa vadītais mednieku kolektīvs meža dzīvniekus piebaro regulāri. Citādi atnāks dzīvnieks uz barotavu vienreiz - tukša, atnāks otrreiz - tukša un aizies uz kaimiņu kolektīva barotavām, līdz ar to uz teritoriju, kur medi kaimiņu mednieki. Mednieki meža dzīvniekiem dod iespēju piebaroties, našķēroties jau pāvasarī iesētajos laukos, bet vēlāk barību

piegādā tieši barotavās. Mežā ir izlikti sāls kluči. Sāls un minerālvielas dzīvniekiem it sevišķi ir nepieciešamas riesta laikā un arī, kad aug un veidojas ragi. "Mežā ir izlikti vairāk nekā nekā 20 sāls kluči - katrs desmit kilogramus smags. Alījiem un briežiem sāls kluci novietojam uz nogriezta koka staba aptuveni divu metru augstumā. Sāls noteik gar stumbru, un dzīvnieki to var laizit. Koka stabos novietotus sāls klučus esmu redzējis Vācijā, šādi mednieki dara arī Zviedrijā. Sāls pietur dzīvniekus pie noteiktas vietas. Vienīgi pie mums cilvēki nav tik apzinīgi un gadās, ka meža dzīvniekiem domātais sāls klucis aizceļo uz mājām kādam mājdzīvniekam," saka G.Sriņš.

Šādā veidā par meža dzīvnieku piebarošanu gādā arī Bērzkalnes mednieku kolektīvs, ko vada JĀNIS ROGINSKIS. Mednieki ierīkojuši piecas sāls laizītavas meža dzīvniekiem, briežiem un alījiem sāls klučus uzlieket augstākā kokā, bet mežacūkām - uz zemes, bļodās. Vismaz reizi nedēļā mednieki pieved dzīvniekiem barību arī barotavās. "Barību pievedam, skatoties pēc situācijas - kur dzīvnieki bijuši, tur beram, bet kur ne, vēl nogaidām," pastāstīja J.Roginskis.

Atdod pupas

Par barību meža dzīvnieku piebarošanai mednieki rūpējas gan paši, gan iegādājas to no zemniekiem. Daudzi mednieki arī paši ir zemnieki, kas audzē labību un no savas ražas kādu artavu atvēl arī meža dzīvniekiem. Mednieku kolektīva "Vientuljie vilki" vadītājs Ojārs Lācis šoruden ir priecīgs par 10 tonnām pupu, ko medniekiem dzīvnieku piebarošanai atvēlējuši vietējie zemnieki Daniels Ločmelis un Jānis Boldāns. J.Boldāns stāsta, ka viņi audzē labību gan Briežuciema pagastā, gan Baltinavas novadā. Audzē arī pākšaugus. To novākšanai šoruden bija neizdevīgi laika apstākļi, tādēļ raža tālākai realizēšanai nederēja. To atdeva vietējiem medniekiem.

Zināšanai

Apēstas ziles, tukši čiekuri

To, ka šoruden ļoti barojušies meža dzīvnieki un putni, ievērojusi mežkope un Žiguru Meža muzeja vadītāja Anna Āze. Viņa stāsta, ka dzeni un vāverites ir izēduši tukšus čiekurus. Izteikti A.Āze to ievērojusi šogad. Viņa saka: "Vāverites un putni čiekuru sēklas šogad sāka ēst jau jūlijā beigās, kad tās vēl bija zaļas." Nav saudzēta arī ozolzīlu raža. Ozolzīles saviem krājumiem savākušas gan vāverites, gan sīli, gan apēdušas mežacūkas.

Atļauj nomedit 150 lūšus

Valsts meža dienests noteicis lielāko lūšu nomedišanas apjomu 2012./2013.gada medību sezona. Līdz marta beigām atļauts nomedit 150 lūšus. Lūšu medības Latvijas teritorijā sākās 1.decembrī un turpinās līdz Valsts meža dienesta noteiktā pieļaujamā lūšu nomedišanas skaita sasniegšanai, taču ne ilgāk par 31.martu.

"Zaļā rotāja" Dabas muzejā

Izstāde "Zaļā rotāja" ir stāsts par koku un no tā gatavotām rotāļlietām. Tājā ar rūpnieciski ražotām, amatnieku un bērnu gatavotām rotāļlietām piedalās vairāk nekā 25 dalībnieki no visas Latvijas. Izstāde Dabas muzejā norisināsies no 5. līdz 23. decembrim, ko, esot galvaspilsētā, iespējams apmeklēt arī reģionos dzīvojošajiem.

Rotāļlieta nav tikai objekts, ar ko rotājties. Rotāļlietas veicina attīstību, palīdz iepazīt pasauli un iegūt jaunas iemaņas, asina prātu un trenē loģiku. Koks ir ļoti piemērots materiāls rotāļlietu ražošanai, tas ir patikams un silts, vienlaikus arī izturīgs un drošs. Īpaša vieta izstādē atvēlēta koka šūpuļzīrdziņiem, jo tieši šogad aprit 40 gadi, kopš tos sāka ražot Latvijā.

Vēl var pieteikties

Līdz 31.decembrim skolu jaunatne vēl var pieteikties makulatūras vākšanas konkursā "Tirai Latvijai!". Arī šogad "Zaļā josta" sadarbībā ar papīrfabriku "Ligatne", akciju sabiedrību "Latvijas valsts meži" un Valsts izglītības satura centru aicina Latvijas pirmsskolas, vispārējās un profesionālās izglītības iestādes iesaistīties makulatūras vākšanas konkursā "Tirai Latvijai!", mācību gada laikā vācot makulatūru un sacenšoties ar citām Latvijas izglītības iestādēm savāktajā makulatūras daudzumā. Konkursa laikā noteiks Latvijas zaļāko novadu un pilsētu, kuru izglītības iestādes savāks un pārstrādei nodos visvairāk makulatūras.

Ne tikai mēris, bet arī riests

Latgales dienvidos mežacūkām konstatēts klasiskais cūku mēris. Tādēļ šobrīd medniekiem godprātīgi jānodod Pārtikas un veterinārā dienesta prasītie paraugi un nekaņvējoties jāziņo par kritušām vai redzētām slimām mežacūkām. Valsts meža dienests iesaka nesaistīt savstarpējā barības aprītē mājas un mežacūkas. Taču cūku mēris diez vai satrauc pašas mežacūkas, kurām sācies riesta vai milas laiks. Tas sākas novembrī un turpinās decembrī, bet sivēntini mežacūkām dzimst aprīlī vai maijā. Mežacūka ir viltīgs dzīvnieks, kas spēj izlikties beigts, māk arī labi noslēpties. Tās labi atceras vietas, kur sājutušas draudus. Mežacūku mūspuses mežos ir pietiekami, vismaz pagaidām. Mednieki ne vienmēr spēj nomedit atvēlēto nomedījamo mežacūku skaitu. Piemēram, šogad viesmednieki medībās uz Latgali nedodas cūku mēra dēļ.

Foto - no personīgā arhīva

Mežacūka. Cūku mēra uzliesmojuma dēļ mežacūkas nokļuvušas uzmanības centrā, bet ne labākajā nozīmē.

Jaundzimušie

Grūti gāja, bet bija tā vērts! 19.novembrī pulksten 13.38 piedzima puika. Svars – 4,080kg, garums 56cm. Puisēna mammai Elitai Berezkinai no Apes šis ir pirmais bērniņš. “Tikai grūtniecības pēdējos mēnešos uzzināju, ka gaidu dēliņu, kaut gan apkārtējie, pēc dažādām pazīmēm spriežot, jau sen prognozēja, ka būs puika. Viņiem izrādījās taisnība,” saka Elita. Jaunā māmiņa stāsta, ka vēl pirms mazuļa nākšanas pasaulē viņa ar draugu Kristapu uz atsevišķām lapiņām no kalendāra izrakstīja vairākus vārda variantus. “Sākumā mums patika vārdi Salvis, Markuss, Daniels, bet pēc tam nolēmām, ka dēlu sauksim par Ralfu Kristeru. Pirmo vārdu jaundzimušajam izdomājām paši, bet otro ieteica mana mamma,” skaidro Elita. Jaunā māmiņa atklāja, ka, izvēloties vārdu, viens no svarīgākajiem noteikumiem bija, lai vārdadiena iekristu kādā no vasaras mēnešiem: “Dēliņš piedzima novembrī, tāpēc gribējām, lai vārdiņsvētkus varam svinēt vasarā, kad ir silts.” Elita atzist, ka dzemīdības nebjā vieglas, toties rezultāts ir burvīgs. “Bija tā vērts!” saka jaunā māmiņa.

Būs Amēlija. 17.novembrī pulksten 12.35 piedzima meitenīte. Svars – 2,600kg, garums 51cm. Meitenītes mammai Ingai Smoļenkovai no Bērzkalnes pagasta šis ir trešais bērniņš. “Vecākajam dēlam Linardam būs pieci gadi, bet Deividam ir 3,5. Divi dēli man jau ir, tāpēc priečajos, ka beidzot ilgi gaidītā meitiņa ir klāt!” ar sajūsmu stāsta Inga. Pēc jaundzimušās nākšanas pasaulē viņa ar meitenītes tēti Jāni nolēma, ka mazulīti sauks par Amēliju. “Mazā piedzima, paskatījos uz viņu un sapratu, ka labāku vārda variantu vairs neatradīšu. Meitai vārds Amēlija ļoti piestāv,” ir pārliecināta nu jau trīs bērnu mamma. Viņa stāsta, ka mazo māsiņu mājās ļoti gaida abi brāļi. Sākumā gan Ingai bijušas bažas, kā Linards un Deivids uztvers faktu par mazās māsiņas dzimšanu, bet jau pēc pirmās tikšanās reizes slimnīcā viņa sapratusi, ka viiss būs kārtībā. “Vismaz pirmajā brīdī nekādas greizsirdības pazīmes no brāļu puses nemanīju. Jaunākais Amēliju uzreiz sabučoja un samīlēja. Ceru, ka viņi dzīvos draudzīgi,” teic Inga.

Pirmo meitiņu nosauc par Evelīnu. 4.novembrī pulksten 22.48 piedzima meitenīte. Svars – 4,010kg, garums 55cm. Meitenītes mammai Anetei Apinei no Apes novada šis ir pirmais bērniņš. “Rados esam sešas māsiņas un tikai viens brālēns, tādēļ visi cerēja, ka mums ar draugu Jāni būs puika. Taču arī šoreiz nācās vilties, jo piektajā grūtniecības mēnesī uzzinājām, ka gaidāma meitenīte,” saka Anete. Kad mazuļa dzimums bija noskaidrots, atlīka čertīties pie piemērotākā vārda meklējumiem. Sākotnēji Anete un Jānis izdomāja, ka meitiņu varētu saukt par Elizabeti, Linu vai Santu, taču vislabāk abiem patika skanīgais vārds Evelīna. “Par to, ka mūsu izvēle bijusi pareiza, pārliecinājāmies uzreiz pēc meitiņas nākšanas pasaulē. Paskatījāmies uz viņu un sapratām, ka neviens cits no sākumā izvēlētajiem vārdiem tik labi kā Evelīna viņai nepiestāvēs,” stāsta jaunā māmiņa. Anete atzist, ka līdz šim ar Balvu pusi pašai saistības nebija, toties tagad gan ir, jo šeit pasaulē nākusi viņas meitiņa.

Valsts svētkus sagaida trijatā. 16.novembrī pulksten 17.15 piedzima puika. Svars – 2,920kg, garums 49cm. Puisēna mamma Jana Štrausa no Alūksnes novada Liepnas pagasta stāsta, ka šis ir viņas pirmais bērniņš. “Pirmajā ultrasonogrāfijas pārbaudē dakterē pateica, ka gaidāms puika, bet otrajā vairs 100% nedeva, jo mazais slēpās. Taču mēs ar viru Jāni zinājam, ka pirms būs dēliņš, jo abi tā bijām noskoņojušies,” saka Jana. Pirms puikas nākšanas pasaulē Jana un Jānis nolēma, ka dēlu sauks par Valteru, kaut gan sākotnēji padomā bija arī vārds Klāvs. “Beigās tomēr vienbalsīgi palikām pie tā, ka puika būs Valters, jo šis vārda variants viņam piestāv vislabāk,” ir pārliecināta jaunā māmiņa. Jana stāsta, ka puikam bija jānāk pasaulē ap 22.novembri, taču viņš visos plānos ieviesa nelielas korekcijas un piedzima dažas dienas ātrāk. “Sanāca pirmssvētku dāvana. Zīmīgi, ka šogad 18.novembri - Valsts svētkus - pirmo reizi sagaidījām jau trijatā slimnīcas palātā. Skatāmies uz dēliņu un nevaram īsti saprast, kam viņš vairāk līdzīgs. Mana mamma apgalvo, ka man, Jāņa – ka viņam. Bet droši vien taisnība ir abām – gan jau puika būs kaut ko paņēmis no katras. Paaugsies, tad redzēsim,” spriež Jana.

Vārda došana – grūts uzdevums. 20.novembrī pulksten 20.28 piedzima puika. Svars – 3,090kg, garums 53cm. Puisēna vecākiem Valentīnai Gudļevskai un Valdim Lācim no Balviem šis ir otrs bērniņš. “Priecājamies, ka šoreiz piedzima puika, jo tagad esam vecāki gan meitiņai, gan dēlam. Mājās jaundzimušo brālīti gaida māsa Milēna, kura 30.novembrī nosvinēja savu otro dzimšanas dienu,” stāsta Valentīna un Valdis. Jaunie vecāki atzina, ka nākamais svarīgais uzdevums pēc dēla dzimšanas ir vārda došana, kas izrādījās daudz grūtāk, nekā sākumā šķita. “Padomā ir vairāki vārda varianti, bet to vienu isto vēl neesam atraduši. Cerams, izdomāsim līdz brīdim, kad no slimnīcas dosimies mājās,” teica Valdis. Savukārt Valentīna pastāstīja, ka puika ar dzimšanu mazliet pasteidzās, jo mediku prognozētais dzemīdību laiks bija ap 28.novembri: “Droši vien dēls negribēja, lai abiem ar māsu Milēnu dzimšanas dienas būtu ar divu dienu starpību. Tagad no vienas jubilejas līdz otrai būs vismaz nedēļa.”

Meitiņas vārds padomā bija jau sen. 12.novembrī pulksten 15.18 piedzima meitenīte. Svars - 3,150kg, garums 51cm. Meitenītes vecākiem Mairitai Sarmai un Andim Kornejam no Alūksnes šis ir otrs bērniņš - dēlam Kristiānam ir gads un astoņi mēneši. “Šoreiz gan par vārdu meitiņai galvu nelauzījām, jo zinājam, ka viņu sauksim par Lindu. Šo vārdu izdomājām vēl tad, kad gaidījām Kristiānu,” saka jaunie vecāki. Mairita un Andis stāsta, ka Linda ir ļoti līdzīga Kristiānam, kad viņš bija tik mazīnš. “Ja tagad blakus saliktu abu bērnu fotogrāfijas, diezin vai kāds uzreiz varētu pateikt, kurš ir kurš. Tik ļoti līdzīgi viņi ir,” teic Mairita. Jaunā māmiņa stāsta, ka šogad valsts svētkus nosvinējuši mājās jau četratā. “Tagad sākam domāt par kristībām. Krustvecāki jau atrasti, arī aptuvenais kristību laiks zināms. Gribam, lai šie svētki būtu vasarā, kad meitiņa jau būs paaugusies,” saka Mairita un Andis.

Lappusi sagatavoja S.Karavočika, A.Kirsanova foto

Vēl dzimuši:

4.novembrī pulksten 3.13 piedzima puika. Svars – 3,240kg, garums 54cm. Puisēna mamma Anita Logina dzīvo Kupravas pagastā.

6.novembrī pulksten 19.30 piedzima puika. Svars – 3,320kg, garums 52cm. Puisēna mamma Jūlija Petrova dzīvo Kubulu pagastā.

6.novembrī pulksten 22.50 piedzima puika. Svars – 3,800kg, garums 52cm. Puisēna mamma Agnese Ceriņa dzīvo Baltinavas novadā.

11.novembrī pulksten 16.15 piedzima meitenīte. Svars – 2,750kg, garums 48cm. Meitenītes mamma Lilija Zinovjeva dzīvo Balvos.

19.novembrī pulksten 22.16 piedzima puika. Svars – 4,120kg, garums 58cm. Puisēna mamma Ineta Bulīga dzīvo Kubulu pagastā.

22.novembrī pulksten 3.45 piedzima puika. Svars - 4,340kg, garums 58cm. Puisēna mamma Laura Meščanova dzīvo Baltinavas novadā.

22.novembrī pulksten 14.54 piedzima meitenīte. Svars - 4,300kg, garums 60cm. Meitenītes mamma Dace Šņegova dzīvo Rugājos.

23.novembrī pulksten 11.23 piedzima meitenīte. Svars - 3,470kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Liga Andrijeviča dzīvo Vīksnā.

Laika zīmes Decembris (vilku, ziemas, svētku mēnesis)

Decembris (līdz Ziemassvētkiem) ir Adventa laiks. Tas ir laiks, kad izvairās trokšņot un liksmot, bet gaida Kristus piedzīšanu sirdī un Saules atgriešanos dabā. Decembris ir ziemas cepure, janvāris – kažoks, bet februāris – velteņi. Ja decembris sauss – pavasarī un vasara būs sausa. Auksts, sniegains, ar sarmu un vējiem bagāts decembris paredz bagātu ražu nākamgad.

4. decembrī ir Bārbala. Tā ir Aitu diena un vienīgā decembra diena pirms Ziemassvētkiem, kad iet budējos. Bārbiņa atver vārtus ziemai un krastus starp ūdeniem savieno ar ledus tiltiem.

Ticējumi. Ja šajā dienā ir ledus, tad Bārbiņa to lauž (atkusnis). Ja nav, tad Bārbiņa to taisa. Ja 4. decembrī sals – tad visos turpmākās ziemas svētkos būs sals. Ja atkusnis – tad arī svētkos būs atkušpi.

6. decembrī ir Niklāva (Nikolaja) jeb Zirgu diena. Šajā dienā dzimis Ziemassvētku vecītis. Šī ir svētku diena mājas kustonīem, bet īpaši zirgiem. Kurš šo dienu nesvētī, tam nepadodas ne zirgi, ne mājputni, ne aitas.

Ticējumi. Ja Zirgu dienā zirgiem muguras noberž ar sniegu, tad tie neslimos un arī mošķi neēdīs. Šajā dienā sākas ragavu ceļš. Ja 6. decembrī ziemelvējš un sniegs, vasara būs auksta un lietaina.

Trīs dienas Vilku mēnesī veltītas zvēriem, putniem un zivim. 9. decembris

ir Vilku diena. Ja vilki gaudo un klīst tuvu mājām – būs sals. 10. decembris ir diena, kad zivis nolaižas ūdeņu dibenā un aizmieg. Arī lācis migā aizmieg ziemas miegā, bet alnis atbrīvojas no vecajiem ragiem. 11. decembrī ir Žagatas un Silja diena. Ja žagata vai sīlis sauc, tad jāēdz, jo tevi gaida laimigs pārsteigums.

13. decembrī ir Lūcijas. Sākot ar Lūciju, diena kļūst jau par vienu vistas nagu garāka. Citviet – par gaiļa diezādījuma laiku. Arī vilkači uz sapulci ellē dodas trīsreiz gadā – Vasarsvētkos, Jānos un Lūcijās.

Ticējumi. Ja Lūcijās rīts skaidrs – atlikušais decembris būs sauss. Ja snieg un putina, līdz Ziemassvētkiem vēl snigs un putinās.

No 21. decembra līdz 27. decembrim ziemas Saulgriežu svētki - Ziemassvētki. Ziemassvētku dienās Saule nokāpj no saviem debesu augstumiem un pēc kosmiska akta ar Zemi sāk savu ceļu augšup, preti Ziemelzvaigznei.

Ticējumi. Ja 22. decembrī Saulains un skaidrs – 31. decembrī būs skaidrs un sals. Ja apmācies un sarma – Jaungadā būs atkusnis. Kāds vējš iepūš 25. decembrī, tāds pārsvarā pūtis līdz Pavašara Mārai (25. martam).

Vegada vakara tradīcijās ievijušās Jaungada ieražas, un tas ir sākums jaunam gadskārtu gredzenam.

Ticējumi. Ja Vecgada vakarā snieg, bites labi spietos un būs laba ābolu raža. Ja zvaigznes dzied, būs jauka vasara.

Par laiku decembrī

Zīmes dabā un nozīmīgajās dienās rāda, ka ziema atnākusi uz palikšanu. Decembris paies viegla sala un jauka baltuma zīmē.

Ticējums par pirmo sniegū (no 21. decembra līdz 27. decembriem (šogad 26. oktobri), kas uzkrīt sešas nedēļas pirms ragavu ceļa, būs apstiprinājies. 7. augusts, kas paredz ziemu, līdz pusdienu bija apmācies, bet pēcpusdienu līja. Tātad līdz Ziemassvētkiem debesis pārsvarā klās mākoņi, neliels sals un bez lieliem nokrišņiem. Pirms Ziemassvētkiem mainīsies un vēlāk nokrišņu būs daudz. Arī 18. augusts, kas prognozē decembri, bija jauks. Tas liecina, ka lielāks sals (ap -15, -18 grādiem) būs laikā līdz Ziemassvētkiem un ne ilgāk kā dažas dienas. Ap 19., 21. decembri pastiprināsies vējainu un sniegainu dienu iespējamība. Laiks Ziemassvētku dienās būs ar nelielu salu un sniegū. Mēneša beigās kļūs siltāks, iespējams atkusnis un līdz Zvaigznes dienai (6.01.) barga sala nebūs. Vēlāk, janvāra vidū un otrajā pusē, būs arī -30 grādu sals un dziļs sniegs.

Baltu ziemu vēlot, V.BUKŠS

Darbi decembrī

Ziemas sākums 21. decembrī plkst. 13.12

Augļu dārzā:

- Balsina neaptītos augļu koku stumbrus.
- Apstrādā koku un krūmu brūces.
- Koku un krūmu saknēm uzraudzīt sniegū.
- Pie koku stumbriem piemīda sniegū, lai peles nevarētu veidot alas.
- Griež potzarus un koksainos spraudējus no tiem augļu kokiem un ogulājiem, ko nākamajā pavasarī vēlas pavairot.

Košumdārzā:

- Iestājoties salam, ieziemo vīnogulājus, mežvīteņus un rozes.
- No skujkokiem nopurina biezo sniega kārtu.
- Salīgakos un retākos silto zemju košumkrūmus piesedz ar egļu zariem.
- Izvieto putnu barotavas kaķiem nepieejamās vietās.

Telpās:

- Steidzina jaunās biešu lapiņas.
- Regulāri laista un mēšlo ziedošos telpaugus.
- Sāk uzziedināt sīpolpuķes - hiacintes, narcises, krokusus, maijpukūtes.
- Gaišākajā vietā novieto kaktusus, paparžaugus, Ziemassvētku zvaigzni.
- Lai iegūtu vērtigos zaļumus, podiņos steidzina sīpolus, selerījas, pētersiļu lapiņas, diedzē kressalātus.
- Pārbauda, vai nebojājas kāds ķirbis.
- Vēdinot istabas, jāuzmanās, lai neapsaldētu telpaugus.
- Pārskata sēklu krājumus.
- Augus, kuri nepanes centrālapkures radīto sauso gaisu, noliek vēsākās vietās.
- Ciklamenām ūdeni lej tikai šķīvītī, acālijām laistāmo ūdeni paskābina.
- Ar mitru lupatiņu noslauka putekļus no augu lapām.
- Izpušķo eglīti.

Pagrābā:

- Vēdina pagrabu.
- Uzmanā, lai pagrabā neieviešas grauzēji.
- Pārbauda, kā glabājas sakņu un ābolu raža, izvāc bojātos dārzeņus un augļus.
- Mēneša otrajā pusē var sākt potēt rozes.

Siltumnīcā:

- No siltumnīcām uzmanīgi nogrūž biezo sniega segu.

• Sakārto darbarīkus un dēstu kastes.

• Mēneša otrajā pusē var sākt potēt rozes.

Lai justos mundri

Vēlamās atslodzes dienas. Laiks pirms un pēc Mēness fāžu maiņas, kad ieteicams atturēties no ēšanas, var lietot tikai ūdeni vai nesaldinātu tēju - **6.** (11.34-19.30), **13.** (05.37-15.46), **20.** (01.09-09.23), **28.** (05.46-18.55)

decembrī. 5. (00.12-07.52) janvārī.

Piemērotas dienas pirts un ķermēņa kopšanas procedūrām, masāzai - **10.**, **11.**, **29. decembrī** un **6., 7. janvārī.**

Īstais laiks ġenerāltīrīšanai, jo, šajā dienā veikta, tā nodrošina ilgāku kārtību un svaigumu mājās. Izmazgātā veļa ir tirāka **10., 11. decembrī** un **6., 7. janvārī.**

Īstā diena matu kopšanai, griešanai, lai tie ātri augtu, būtu veselīgāki un frizūra saglabātu formu - **6., 7., 14., 15., 30. decembrī** un **1., 2. janvārī.**

Diena, kas piemērota skaistumkopšanai - **8., 9., 14., 15. decembrī** un **4., 5. janvārī.**

Īpaši veiksmīga diena tiem, kuri ļaujas un paļaujas uz to, ka viss notiek īstajā laikā un vietā - **20. decembrī** un **1., 2. janvārī.**

Īpaši veiksmīga diena tiem, kuri notikumu gaitu ietekmē paši - **16. decembrī** un **2., 7. janvārī.**

Mēness tukšais laiks - piemērots, lai pabeigtu iesākto, sakārtotu domas un atpūstos. Šajā periodā labāk nesākt neko jaunu, neparakstīt svarīgus līgumus, nesākt ārstēšanās kursu, jo rezultāts var nesniegt cerēto.

Decembrī - 7. (12.35-20.35), 9. (02.37-23.50), 11. (15.08-24.00), 12. (00.00-00.21), 13. (10.42-23.42), 15. (23.15-23.53), 17. (20.11-24.00), 18. (00.00-02.48), 20. (07.19-09.43), 22. (14.57-20.25), 25. (07.58-09.13), 27. (08.50-22.06), 28. (16.43-24.00), 29. (00.00-24.00), 30. (00.00-09.45), 31. (23.53-24.00). Janvārī - 1. (00.00-19.35), 3. (14.15-24.00), 4. (00.00-03.10), 6. (01.13-08.09), 7. (13.31-24.00).

Der zināt Skaistās ziedu kupenas - hortenzijas

Pēdējos gados audzētavās piedāvā arvien vairāk dažādu šķirņu un sugu hortenzijas. Taču jāzina, kā katrā no tām iztur ziemu.

Hortenzijas ir vasarzali krūmi, retāk - koki vai vīteņaugi. Viena no vispopulārākajām dārzos ir SKARAINĀ HORTENZIJA (*Hydrangea paniculata*). Tā veido 2-3 m augstu krūmu, dzen spēcīgus dzinumus. Zied ļoti bagātīgi, augustā un septembrī uz jaunajiem dzinumiem. Ziedi sakopoti lielās, iegarenās (15 - 25 cm) vālēs, pēc noziedēšanas tie kļūst rožaini, vēlāk - sarkanīgi.

Latvijas klimata apstākļos skarainā hortenzija ir pietiekami ziemcietīga. Augs labi pacieš salu, taču tam patik, ja sakņu sistēmu piesedz ar koku lapām vai vidēji rupju mizu mulču. Pirms sakņu apbēšanas gan jāizravē nezāles, citādi arī tās labi pārziemēs un pavasārī augus ar dubultu sparu. Katru pavasari krūmu apgriež aptuveni uz pusi vai pat vēl zemāk, atstājot apmēram trīs pumpuru pārus. Vienlaikus izgriež arī sausos, krusteniskos, vājos un nolikušos dzinumus, veidojot vienmērīgi izkārtotu zarojumu. Skarainās hortenzijas var stādīt gan saulainā, gan daļēji noēnotā vietā. Audzējot ar trūdvielām ielabotā augsnē, tās zied daudz bagātīgāk.

Ne mazāk populāra ir KOKVEIDA HORTENZIJA (*Hydrangea arborescens*). Krūms izauga 1 - 2 m augsts. Zied jūnijā, jūlijā. Lielās ziedu bumbas izvietotas vasaras sākumā izaugušo dzinumu galos. Kokveida hortenzijai ir vairākas skaistas šķirnes, Latvijā iecienītākās ir 'Grandiflora' (noapaļota puslodveida ziedkopa, zied no jūlijā līdz septembrim) un 'Anabelle' (puslodveida krēmbalta ziedkopa, pēc noziedēšanas kļūst zaļgana). Iki pavasari krūmu pamatiņi apgriež, atstājot divus trīs pumpurus no zemes. Labi aug gan saulē, gan daļēji noēnotā vietā, nepieciešama irdena, barības vielām bagāta augsne. Krūmi ir ziemcietīgi, audzējami bez īpašas piesegšanas. Pārējām hortenziju sugām ziedi veidojas uz iepriekšējā gada dzinumiem.

ROBAINĀ HORTENZIJA (*Hydrangea serrata*) augumā nepārsniedz 1,5 m. Ziedkopas, salidzinot ar liellapu hortenziju, ir krietni mazākas. No šīsugas hortenzijām kokaudzētavās ir iespējams iegādāties divas šķirnes: 'Bluebird' (ziedi sakārtoti 10 - 15 cm platos vairogos, skābās augsnēs tie ir gaiši zilā krāsa, bet kalķainās - purpursarkani), un 'Preziosa' (sarkanīgi dzinumi, arī lapas plaukst sarkanīgas, bet rozā ziedu galvas rudēni kļūst purpursarkanas). Robainā hortenzija ir diezgan kaprīza, vidēji ziemcietīga. Sala dēļ tai bieži vien neizveidojas ziedpumpuri. Ja vēlas, lai robainā hortenzija katru gadu bagātīgi zied, drošāk nest pagrabā. Apgriež pavism

minimāli - izgriež tikai sausos, sīkos un krusteniski augošos zariņus.

LIELLAPU HORTENZIJU (*Hydrangea macrophylla*) pie mums audzē kā lielākā vai mazākā auguma podu puķi. Pasaulē izaudzēts ļoti daudz šķirņu ar glezniem ziediem, kas atšķiras pēc krāsas un formas. Diemžēl liellapu hortenzijām Latvijas ziemas ir par bargām, dāržā augus var turēt līdz septembrim vai oktobrim. Salnas hortenzijas nebojā, tās pacieš līdz -5 °C salu, bet ziemu var pārlaist, ienestas vēsā (+3...+5 °C) telpā. Miera periodā augs pamazām nomet lapas (tiklidz lapas nokrit, tās atdala un regulāri savāc). Nevajag lauzt zaļas lapas, jo caur brūcēm var ieklūt slimību ierosinātāji. Liellapu hortenziju pirms ieziemošanas neapgriež, jo nākamā gada ziedi gaidāmi tikai uz iepriekšējā gada dzinumiem. Agri pavasārī augu viegli apgriež, izņemot tievos, izstidzējušos dzinumus, kā arī visas vecās ziedkopas. Kad augs sasniedzis trīs - četrus gadus vecumu, tam ik gadu agri pavasārī izgriež smalkos dzinumus un stipri pārkoksnējušos, kas vecāki par trim gadiem. Pēc tam dod papildmēslojumu. Katru pavasari pārstāda lielākā podā. Substrātam, kurā stāda liellapu hortenziju, jābūt ar pH reakciju 5,5. Lai neizskalotos barības vielas, ieteicams pievienot 20% māla. Pavasārī pēc salnām hortenzijas var iznest dārza noēnotā vietā.

Liellapu hortenzijas šķirnēm ir neparasta reakcija uz augsnēs skābumu. Tās vienlīdz labi aug gan skābās, gan sārmainās augsnēs, bet maina ziedu krāsu. Ja augsnē ir skāba, ziedi būs zili, ja kalķaina - rozīgi sark

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Zinātne

» Pasaules gals pēc maiju kalendāra un citi scenāriji. *Zinātne šīs prognozes noraida, tomēr mūsu civilizāciju apdraud gan meteorīti un supervulkāni, gan kodolieroči un epidēmijas.*

» Modernie roboti spēj patstāvigi mācīties. *Tāpat kā bērni, šie roboti spēj patstāvigi mācīties, izmantojot savu ķermenī un saskarsmi ar cilvēkiem.*

» Zauropodi izmantoja ikvienu barības kaloriju. *Milzīgie zauropodi bija lielākie dzīvnieki, kas jebkad staigājuši pa zemes virsu.*

» Gēnu terapija sagādā triumfu medikiem. *Gan aklumu, gan imūnsistēmas traucējumus, gan smadzeņu bojājumu izraisītas slimības var ārstēt, labojot kļūdas slimnieka gēnos.*

» Derīgos izrakteņus iegūs 10 km zem zemes. *Veicot rakšanu ar robotiem un tālvadības ierīcēm, izrakteņus var iegūt pat 10 kilometrus zem zemes.*

» Nosliece uz optimismu mums ir iedzimta. *Iespējams, šādai nosliecei uz optimismu jāpasargā mūs no paralīzējošām bailēm gaidāmo notikumu priekšā.*

» Ēģiptes valdniece lietoja indīgu kosmētiku. *Izvelkot Ēģiptes muzeja Bonnā glabātu flakoniņu aizbāzni, viņš atklājis 3500 gadu senu noslēpumu.*

» Zirnekļu dzimumdzīve līdzīnās šausmu filmai. *Zirnekļu mātītes ir plēsoņas, kas pēc pārošanās bieži notiesā tēviņus.*

Ilustrētā Junioriem

» Kā radusies tradīcija Ziemassvētku laikā likt logos svečturus.

» Kā zāķis un citi dzīvnieki var nomainīt kažoka krāsū ziemā?

» Kas ir labdarība un kurš izdomāja labestības dienu?

» Kāpēc ātrās palīdzības mašīna ir dzeltenā krāsā?

» Kur tu esi, mana eglīte?

» No ābola līdz kristāla bumbām - mantīņas eglītei.

» Vai hipnoze ir brīnumi?

» Jaunā gada sagaidīšana pasaule.

» Adventes vainags.

» Kukū, man vienu kūku!

» Piparkūku namiņi.

» Grezno egli ar savām rotām.

» Cirtainīte aita.

» Sfinksas mīklas.

» Gaisā traucas raķetes.

Citādā Pasaulē

» Ikdiens mazā magija. *Enerģija ir uzkrāta, tā jāliek lietā.*

» Eņģeli un Dieva celāzīmes. *Saziņa ar enģeļiem ir saruna ar savu sirdi un Visumu.*

» Ielopot klusumu. *Kristiešu pasaulē klusums ir solis uz Dieva izprāšanu.*

» Mācīties citādi. *Alternatīvo skolu plusi un minusi.*

» Baiļu mākoņu izklīdināšana. *Uzziniet, kā pārtraukt baiļu enerģētisko uzlādēšanu un tikt galā ar bailēm.*

» Virs no iepriekšējās dzīves. *Sieviete ir telpa, vīrietis ġenerē impulsu.*

» Ar Nikolaju visu var sarunāt. *Ziemassvētku vecīša priekštecis.*

» Sargeņģelis stāp mirušajiem. *Citi aizgājējus uzrunā balsī, bet man patīk ar viņiem tuvināties savās domās.*

» Mocarts dievišķo mūziku radija, sadedzinot sevi.

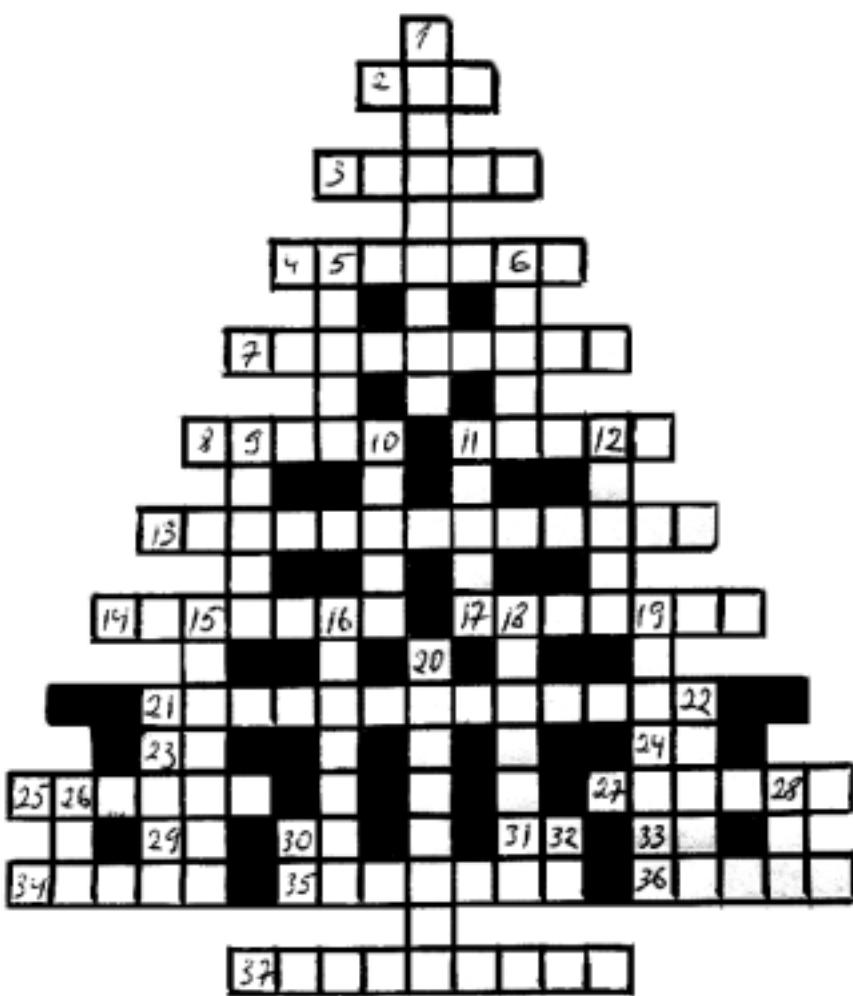
» Zalais aizjūras zelts. *Kas īsti ir mate - zāļu tēja, dievu dāvana vai ārstniecisks dzēriens.*

» Roslinas kapela no Da Vinci koda.

Krustvārdu mīkla – trīs uzvarētāji mēnesī

Trīs krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu – žurnālu komplektu. Atbildes gaidām līdz 25.decembrim.

Sastādījis A. Levgovds

Krustvārdu mīkla decembrī

Horizontāli:

2. Būvē, slien. 3. Laika posms mēneša sadalījumā. 4. Kuģa virtuve. 7. Mākslinieciskās konstruēšanas speciālists. 8. Planēta. 11. Mehānisks gāzu maisījums. 13. Eglītes rotājums. 14. Maiņas nauda Krievijā. 17. Rubenis. 21. Salatēvu "pavadones". 23. Astats. 24. Šeit. 25. Dāvanas. 27. Apavi. 29. Erbijš. 30. Argons. 31. Nots. 33. Mendeļejiš. 34. Kurināmais. 35. Kurpnieku darbarīki. 36. Satiksmes maģistrāles pilsētās. 37. Bērnu gaidīts "viesis" vecgada vakarā.

Vertikāli: 1. Mēnesis, kurā svin Ziemassvētkus. 5. Zirgu "delikateses". 6. Gadalaiks. 9. Laikraksts. 10. Saskaņīšanas rezultāts. 11. Badoties. 17. Bezdelīgai līdzīgs putns. 15. Leopards. 16. Pumas. 18. Paaugstināta grīda, uz kuras uzstājas mākslinieki. 19. Vakari. 20. Pajautāt. 21. Saplūst (upes). 22. Ābola vai koka vidusdaļa. 26. Robeža starp laukiem. 28. Dzīvnieku veidota ala. 30. Alumīnjs. 32. Osmijs.

Novembra mīklas atrisinājums

Horizontāli: 7. Šedevars. 8. Kokotes. 12. Korāns. 13. Kīlis. 14. Triāde. 15. Šansons. 16. Knislis. 17. Staks. 20. Ūdens. 24. Aklis. 26. Klasika. 27. Volte. 28. Stils. 30. Treniņi. 32. Sepse. 33. Manto. 35. Lakši. 38. Kubisms. 40. Parcele. 44. Grīste. 45. Villa. 46. Monēta. 47. Paplāte. 48. Plēnums.

Vertikāli: 1. Metāns. 2. Pepsīns. 3. Griķi. 4. Kokss. 5. Pontons. 6. Deriks. 9. Kokarde. 10. Flaga. 11. Āminis. 18. Traheja. 19. Kaimiņš. 21. Naoss. 22. Skets. 23. Lasis. 25. Kolba. 29. Memuāri. 31. Stilets. 34. Smiekli. 36. Kubls. 27. Karmīns. 39. Iesnas. 41. Cunami. 42. Svēta. 43. Halle.

Foto konkurs

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors balvā saņems žurnālu komplektu. Decembra tēma – "Sirds kārō pēc brīnuma". Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrūnis).

"Ak, eglīte...". Iesūtīja Albīne Kokoreviča no Dobeles novada Krimūnu pagasta.

Uzsniga sniedziņš balts... Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Problēma

Neapmierina ceļa tehniskais stāvoklis

Redakcijai piezvanīja Viļakas pagasta Pakalniešu ciema iedzīvotāja Zinaida Melne, kura izteica sašutumu par ceļa posma sliktu kvalitāti, kas atrodas dažus simtus metru attālumā no viņas mājām. Sieviete apgalvoja, ka ceļu izdāgājuši meža darbinieki, kā rezultātā pa tā braucamo daļu nav iespējams pārvietoties ar automašīnu. Arī mediciniskais personāls, kā stāsta sieviete, pie viņas braukt pa šādu ceļu atsakās. Jāpiebilst, ka dubļainā ceļa posmā novietotās norādes liecina, ka tas pieder a/s "Latvijas valsts meži".

Problēmas vairāku gadu garumā

Z.Melne stāsta, ka minētais ceļa posms problēmas sagādājis vienmēr, tostarp padomju laikos. "Kolhoza laikos atbildīgās personas iedzīvotājiem nāca preti un ar ceļa labošanu palīdzēja. Mēs par to arī maksājām. Savukārt tagad ceļš ir ne tikai sliktā stāvoklī, bet nav arī nedz strādnieku, nedz arī traktoru, lai to salabotu," stāsta Pakalniešu ciema iedzīvotāja.

Sogad problēmas ar ceļu sākās rudenī, kad meža darbinieki ar traktoriem sāka griezt krūmus un kokus. Līdz ar darbu uzsāšanu un ceļa izdangāšanu saasinājušās arī Z.Melnes problēmas, tostarp ikdienas pamatvajadzību nodrošināšanā. "Man ir problēmas ar veselību, grūti paitet. Arī meita ir otrs grupas invalīde. Pa ceļu mēģinājām braukt ar mašīnu, bet nekas neizdevās. Arī ātrie pie mums atsakās braukt, jo ceļš ir sliks, bet, lai nokļūtu pie mums mājās, gabaliņš jāiet kājām. Savukārt, lai nodrošinātos ar pārtikas produktiem, meita pēc tiem brauc ar zirgu. Pārtikas produktu mašīna piestāj pieturā "Kačupe" - līdz turienei jābrauc apmēram divi kilometri," stāsta Z.Melne. Viņa piebilst, - lai risinātu problēmu, palīdzību meklējusi arī Viļakas pagasta pārvalde.

Avārija

Ziema nenāk viena

Ceturtdien, 29.novembri, ceļa posmā Balvi – Naudaskalns notika autoavārija.

"Vaduguns" darbinieki bija aculiecinieki, iespējams, pirmajam ziemas slideno ceļu neveiksmiekam mūsu pusē. Lai arī Valsts policijas (VP) Balvu iecirknī informēja, ka šāds ceļu satiksmes negadījums nav reģistrēts, zinātāji mācēja pastāstīt, ka nelaimes gadījumā cietušo nebija. Fotomirkļa tapšanas brīdī nelaimē nonākušajiem paligā steidzās evakuators, kas grāvī iestlējušo automašīnu veiksmīgi izvilkta ārā.

Drošas braukšanas skolas instruktori autovadītājiem atgādina, ka ziemā manevrēšanas iespējas samazinās, savukārt bremzēšanas ceļš – pagarinās. Turklat ziemā lielākās problēmas tradicionāli rada nepareiza ātruma izvēle un, kā liecina statistika, lielākā daļa avāriju notiek nevis sliku laika apstākļu, bet gan autovadītāju paviršības un bīstamu braukšanas paradumu dēļ. Jāpiebilst, ka VP apkopotie aktuālākie ceļu satiksmes dati uzrāda, ka visā Latvijā 29.novembri reģistrēti 72 ceļu satiksmes negadījumi, no kuriem astoņi konstatēti Latgales reģionā.

Foto - A.Kirsanovs

Dubļu ceļš. Par to, ka attēlā redzamais ceļa posms Viļakas pagastā ir teju neizbraucams, pārliecinājās arī laikraksta "Vaduguns" darbinieki. Tiesa, tas skaidrojams arī ar nesen bijušo lietaino laiku. Un, lai arī norādes liecina, ka apkārtnē esošie meži pieder a/s "Latvijas valsts meži", tās pārstāvis, Meža infrastruktūras speciālists Arnolds Šubrovskis pastāstīja, ka uzņēmuma darbinieki šajā ceļa posmā ar tehniku nav pārvietojušies. "Jebkurā gadījumā pagājušās nedēļas nogalē, iestājoties salam, ceļu iztīrijam un iesaldējām. Nākamajā gadā tur paredzēti būvdarbi," atklāja A.Šubrovskis.

Ceļš iztīrīts. Nākamgad paredzēti būvdarbi

Viļakas pagasta pārvaldes vadītāja GUNTA RAIBEKAZE pastāstīja, ka iedzīvotājas minētais ceļa posms pieder a/s "Latvijas valsts meži". "Sazinājos ar a/s "Latvijas valsts meži" pārstāvjiem, kuri teica, ka līdz pagājušās nedēļas beigām problemātisko ceļa posmu būs apskatījuši un problēmu atrisinās. Iespējams, ceļu vajadzēs tikai nogreiderēt. Varbūt būs nepieciešami citāda veida ceļa labojumi," pastāstīja G.Raibekaze. Viņa piebilda, ka a/s "Latvijas valsts meži" pārstāvji apgalvojuši, ka viņu darbinieki pie ceļa bojāšanas nav vainojami. Uz jautājumu, kas to varētu būt izdarījis, pārvaldes vadītāja atbild: "To acīmredzot izdarīja cilvēks vai cilvēki, kas tur darbojušies. Kuri tieši, nemāku teikt."

A/s "Latvijas valsts meži" Meža infrastruktūras speciālists ARNOLDS ŠUBROVSKIS informēja, ka, uzzinot par iedzīvotāju sūdzībām par slīkto ceļa posmu Viļakas pagastā, sazinājies ar

atbildīgajiem cilvēkiem no a/s "Latvijas valsts meži", lai problēmu atrisinātu. "Pagājušā nedēļā pieņemām lēmumu, ka ceļu iztīrīsim un iesaldēsim, ko līdz pagājušās nedēļas svētdienai arī izdarījām. Tāpat arī noskaidrojām, ka a/s "Latvijas valsts meži" darbinieki šajā ceļa posmā ar tehniku nav pārvietojušies. Jebkurā gadījumā saprotam, ka šis ceļš ir svarīgs vietējiem iedzīvotājiem, tādēļ nekavējoties reagējām, lai palīdzētu. Ja arī turpmāk rodas ekstremāli gadījumi, aicinu iedzīvotājus par to ziņot un mēs iespēju robežas centīsimies palīdzēt," solīja A.Šubrovskis. Viņš piebilda, ka pirms sala iestāšanās bija lietaina laika periods, tādēļ, ar tehniku pārvedot arī mazu koksnes daudzumu, ceļu iespējams viegli sabojāt. Turklat, kā informēja Meža infrastruktūras speciālists, nākamajā gadā šajā ceļā paredzēti būvdarbi. "Pagaidām iedzīvotājiem vēl nedaudz būs jāsadvīvo ar zināmām neerītibām, bet tas nebūs uz ilgu laiku. Esam parakstījuši līgumu ar ceļu būvniecības firmu, un nākamajā gadā ceļš būs labiekārtots," atklāja A.Šubrovskis.

Ar riteņiem gaisā! Braukšanas apstākļus uz valsts galvenajiem un reģionālajiem autoceļiem joprojām aprūpina aplēdojuma veidošanās. Arī meteoroloģiskās prognozes liecina, ka turpmākajās dienās Latvijā, tostarp Latgales reģionā, gaisa temperatūra būs zemāka par nulle grādiem. Atgādinām, ka no 1.decembra līdz 1.martam visiem automobiļiem, lai samazinātu iespēju ieklūt autoavārijās, jābūt aprikošiem ar ziemas riepām.

Informē policija

Uzbrauc meža dzīvniekiem

26.novembrī Balvu novada Vectilžas pagasta teritorijā uz ceļa Tilža - Balvi 1960.gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Mercedes Benz, uzbrauca meža dzīvniekiem.

No fermas nozog degvielu un mantas

26.novembrī policija saņēma informāciju par zādzību no kādas fermas Balvu novada Tilžas pagastā. Uzlaužot durvju atslēgu, no fermas nozagta degviela, trimmeris un motorzāģis. Policija uzsākusi kriminālprocesu. Notiek izmeklēšana.

No mājas nozog naudu

27.novembrī konstatēta zādzība no mājas Balvu novada Kubulu pagastā. Uzlaužot durvis, no mājas nozagta nauda. Uzsākts kriminālprocess. Notiek izmeklēšana.

Apgāžas kravas automašīna

29.novembrī Bērzbils pagastā, ceļa posmā Rēzekne – Gulbene, vīrietis vadīja kravas automašīnu Volvo un iekļuva ceļu satiksmes negadījumā. Avārijas rezultātā automašīna noslidēja no ceļa braucamās daļas un apgāzās.

Nozog automašīnu

1.decembrī policijas darbinieki saņēma informāciju, ka no kādas garāzas Viļakā nozagta automašīna BMW. Policija uzsāka transportlīdzekļa meklēšanas pasākumus, kā rezultātā nozagto automašīnu atrada netālu no zādzības vietas. Pēc neilga laika noskaidroja, ka noziegumu izdarīja 1996.gadā dzimis jaunietis, kuru aizvakan, 2.decembris, apcieta. Tāpat policijas darbinieki informē, ka izmeklēšanas stadijā atradas arī citas lietas, kuras pastrādājis jaunietis. Par automašīnas zādzību uzsākts kriminālprocess pēc 175.panta 3.daļas, kad tā izdarīta ar iekļūšanu.

(Ziņas sagatavotas pēc VP Latgales reģiona pārvaldes sniegtās informācijas)

Meklējam atbildi

Kam pienākas malka?

Laikraksta "Vaduguns" redakcija saņēma e-pasta vēstuli no kādas Vectilžas pagasta iedzīvotājas, kura savu vārdu atklāt nevēlējās. "Vectilžas pagasta saimniecības pārzinis ar traktoru piegādā malku pagasta pārvaldniecei Genovei Jermacānei. Visiem zināms, ka malka paredzēta pagasta vajadzībām, bet izrādās, ka tā ceļo pie pagasta darbiniekiem! Varbūt esam kaut ko palaiduši garām un gatava, jau sagriezta malka pienākas mums visiem?" jautā iedzīvotāja.

Vectilžas pagasta pārvaldes vadītāja Genoveja Jermacāne iedzīvotājas rakstītajam nepiekrīt, apgalvojot, ka tā nav taisnība. "Personīgi man pagastam piederošu malku neviens neved, kur nu vēl no Vectilžas pagasta mežiem! Protams, mežos krūmus griež, bet kokmateriālus izmanto nevis pagasta iedzīvotāju, bet tā iestāžu – kultūras centra un pagasta pārvaldei ir problēmas ar tehniku. Tās gluži vienkārši nav, tādēļ, lai pagastu nodrošinātu ar malku, izmantoju savu un saimniecības pārziņa transportu. Pašsaprotami, ka tas prasa arī naudas līdzekļus. Aicinu arī pārējos iedzīvotājus iespēju robežas palīdzēt ar transportu un būt atsaucīgiem," aicina G.Jermacāne.

Kad pārdēvēs tiesas nosaukumu?

Redakcijai piezvanīja lasītāja, kura interešējās, vai nav plānots mainīt Balvu rajona tiesas nosaukumu, jo administratīvā vienība 'rajon' pēc novadu reformas vairs nepastāv.

E.Veiss informēja, ka pagaidām izmaiņas nav gaidāmas, jo to išteinošanai nepieciešami finanšu resursi. "Pārdēvējot tiesas nosaukumu, jāmaina rekvīzīti, zīmogi, kā arī jāveic citas tehniskas procedūras. Tas maksā naudu, jo kopumā izmaiņām nepieciešami vairāki desmiti tūkstoši latu. Domāju, cilvēkiem pašreizējais tiesas nosaukums ir saprotams un ierasts," uzskata E.Veiss.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Īsumā**Jauns e-pakalpojums**

ledzīvotājiem pieejams jauns e-pakalpojums "Administratīvo sodu pārbaude un nomaksa", ko izstrādājusi Valsts reģionālās attīstības aģentūra sadarbībā ar lekšlietu ministrijas Informācijas centru.

Pakalpojumā iedzīvotāji bez maksas var iegūt informāciju no Sodu reģistra un Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) datu bāzes par sev, saviem nepilingadīgajiem bēniem, aizbildnībā un/vai aizgādnībā esošām personām piemērotajiem administratīvajiem sodiem un administratīvo pārkāpumu lietām noteiktajiem izdevumiem par alkohola koncentrācijas, narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes konstatēšanai veikto pārbaudi.

No Sodu reģistra iespējams saņemt ziņas par privātpersonām piemērotajiem administratīvajiem sodiem un administratīvo pārkāpumu lietām noteiktajiem izdevumiem par apreibinošo vielu ietekmes konstatēšanai veiktais pārbaudēm un tos arī apmaksāt, izmantojot e-pakalpojumu. No CSDD reģistra iespējams saņemt informāciju par fotoradaru fiksētajiem pārkāpumiem un stāvēšanas un apstāšanās pārkāpumu soda kvītim, kas izrakstītas bez vadītāja klātbūtnes. Lai apmaksātu CSDD sodus, lietotājam jāpieslēdz CSDD mājas lapā esošajai e-pakalpojumu sistēmai.

Naudas sodu apmaksā ar portāla www.Latvija.lv starpniecību izslēdz neprecīzas informācijas norādišanu maksājuma uzdevuma mērķi, kā rezultātā maksājums var netikt identificēts vai pievienots novēloti. Pakalpojums samazina arī personas tiesību aizskāruma risku, piemēram, piespiedu soda izpildes uzsākšanu, kaut naudas sods jau ir samaksāts.

Jaunais e-pakalpojums pieejams ar kādu no portāla www.Latvija.lv piedāvātajām autentifikācijas iespējām (internetbanku, eID karte, elektroniskā paraksta viedkarte eME). Savukārt sodu apmaksu var veikt ar SEB bankas, Swedbank, Norvik bankas un bankas Citadele internetbanku starpniecību.

Pirmā tehniskā apskate divu gadu laikā

Pieņemti grozījumi Ceļu satiksmes likumā, kas paredz, ka pirmā tehniskā apskate jauniem transportlīdzekļiem būs jāveic ne vēlāk kā divus gados pēc reģistrācijas.

Grozījumi attiecas uz vieglajiem automobiļiem, piekabēm ar pilnu masu līdz 3500 kilogramiem, motocikliem, tricikliem un kvadričikliem. Pašreizējā kārtība noteic, ka pirmā tehniskā apskate jauniem transportlīdzekļiem jāveic ne vēlāk kā piecas dienas pēc reģistrācijas.

Nolēma, ka motocikliem, tricikliem un kvadričikliem arī ikgadējā tehniskā apskate būs jāveic ik pēc diviem gadiem, nevis katru gadu, kā tas ir patlaban.

Izmairīgas stāsies spēkā 2013.gada 1.janvārī.

"Zilās mēles" slimības dēļ aptur atgremotājdzīvnieku izvešanu no Latvijas

Latvijā atgremotājdzīvniekiem ir konstatēts infekcīzā katarālā drudža jeb tā sauktās "zilās mēles" slimības vīrusa 14. serotips,- liecina no Eiropas Savienības References laboratorijas saņemtie laboratorisko izmeklējumu rezultāti.

Tādēļ Pārtikas un veterinārais dienests uz laiku ir apturējis veterināro sertifikātu izsniegšanu atgremotājdzīvniekiem (liellopiem, aitām, kazām un savvaļas atgremotājiem). Tas nozīmē, ka dzīvniekus nedrīkst izvest ne uz citām Eiropas Savienības dalībvalstīm, ne trešajām valstīm.

Eiropas Savienības References laboratorijā turpinās laboratoriskā izmeklēšana, jo Eiropas Komisijai ir aizdomas,

Informē PVD**Klasiskais cūku mēris – arī mājas cūkām**

Trijās **saimniecībās mājas cūkām** konstatēts **klasiskais cūku mēris**. Divas **saimniecības atrodas Piedrujas pagastā**, viena - **Svariņu pagastā**. Abi pagasti ir **klasiskā cūku mēra inficētā teritorijā**. **Pārtikas un veterinārais dienests (PWD)** slimības skartajās **saimniecībās** noteicis **slimības ierobežošanas pasākumus** un **uzsācis epidemioloģisko izmeklēšanu, lai noskaidrotu slimības izceļsmi un saslimšanas laiku, kā arī saimniecības uz un no kurām cūkas pārvadātas, lai veiku pārbaudes arī tajās**.

Lai ierobežotu slimības tālaku izplatīšanos, klasiskā cūku mēra skartajās saimniecībās:

□ Stingrā PVD uzraudzībā tiks nogalinātas visas cūkas. Visās trijās saimniecībās kopā tās ir 17 cūkas.

□ Cūkgaļa, kā arī visas substances, dzīvnieku barība un atkritumi, kas varētu būt piesārņoti ar slimības ierosinātāju, kas iegūta no iespējamā dzīvnieku saslimšanas briža līdz ierobežojumu noteikšanai, tiks pārstrādāta kā augsta riska materiāls.

□ Pēc cūku iznīcināšanas un liķu sadedzināšanas tiks veikta novietnes telpu, transporta līdzekļu un ekipējuma mazgāšana un dezinfekcija.

Trīs kilometru rādiusā ap slimības skartajām saimniecībām noteikta aizsardzības zona, bet desmit kilometru rādiusā - uzraudzības zona, kurās tiks kontrolēta dzīvnieku transporta līdzekļu kustība.

Aizsardzības un uzraudzības zonā:

□ PVD pārbaudīs visas saimniecības, kurās tiek turētas cūkas un īems cūku asins paraugus laboratoriskai izmeklēšanai. Cūku īpašniekiem nekavējoties jāinformē PVD par saslimušām vai mirušām cūkām!

□ Aizliegts pārvietot cūkas no saimniecības uz saimniecību, kā arī izvest tās ārpus aizsardzības zonas. Cūkas no aizsardzības zonas nedrīkst izvest vismaz 30 dienas pēc slimības skarto saimniecību dezinfekcijas. Tiks atļauts dzīvnieku tranzīts caur zonu.

□ Bez PVD atļaujas nedrīkst pārvietot arī citus mājdzīvniekus.

□ Pēc cūku un iespējami inficēto materiālu pārvadāšanas nekavējoties

jāveic transportlīdzekļu dezinfekcija. No aizsardzības zonas drīkst izbraukt tikai dezinficēti šāda veida transportlīdzekļi.

□ Jebkurai personai, kura ierodas vai atstāj aizsardzības zonā esošu saimniecību, kurā tiek turētas cūkas, jāievēro biodrošības pasākumi – jāizmanto vienreiz lietojamais apgārbs un jāveic apavu un roku dezinfekcija.

Kas ir klasiskais cūku mēris?

Klasiskais cūku mēris ir lipīga infekcijas slimība, ar kuru slimīs kā meža, tā arī mājas cūkas. Slimības pazīmes: augsta kermēja temperatūra (40°C), konjunktīvs, kustību koordinācijas un centrālās nervu sistēmas darbības traucējumi. Uz saslimušā dzīvnieka ādas - īpaši uz ausīm, astes, vēdera un kāju iekšpusē novērojami asins izplūdumi. Slimības sivēnmātes var abortēt, sivēni piedzīmēt vārgi, atsevišķos gadījumos – nedzīvi. Saslimšana parasti beidzas ar cūku nobeigšanos. Klasiskais cūku mēris nav bīstams cilvēkiem.

PVD ieteikumi mājas cūku turētājiem

PVD aicina mājas cūku turētājus, it īpaši Latgales reģionā dzīvojošos, sekot līdzi cūku veselības stāvoklim un nekavējoties informēt veterinārārstu, ja cūkas izskatās neveselas vai nobeidzas.

Klasiskā cūku mēra inficētā teritorija Skartās novietnes, aizsardzības un uzraudzības zonas

* Isnaudas, Pureņu, Ņukšu, Pildas, Nirzas, Brīgu, Rundēnu, Istras, Stoļerovas, Kaunatas, Mākoņkalna, Lauderu, Pasienes, Zaļesjes, Andrupenes, Andžeļu, Asūnes, Bērziņu, Dagdas, Ezernieku, Konstantinovas, Ķepovas, Svarīnu, Šķaunes, Aulejas, Indras, Izvaltas, Kalniešu, Kaplavas, Kombuļu, Krāslavas, Piedrujas, Robežnieku, Skaistas, Ūdrīšu pagasti.

veterinārā sertifikāta saņemšanas nebūtu nepieciešami.

Infekcīzā katarālās drudžas ir mājas un savvaļas atgremotāju slimība. Tai raksturīgs pazīmes: drudzis, glotādu iekaisums, tūksa, degeneratīvas skeleta muskulatūras pārmaiņas. Slimību ierosina vīrus, taču tā nav uzskatāma par lipīgu – dzīvnieks nevar aplipināt dzīvnieku. Slimību izplata insekti – mięgeles (*lat. Culicoides spp.*) Slimība nav bīstama cilvēkiem.

Infekcīzā katarālās drudzis ir 24 serotipi. Slimības smagums ir atkarīgs no serotipa. Latvijā dzīvnieki, kuriem konstatēts infekcīzā katarālās drudzis, jūtas labi – tiem nenovēro saslimšanas pazīmes.

Apsveikumi

Tas nekas, ja atvasara mazliet noskumt liek,
Saules diena skaista, gara sirdī jāsatiek,
Tas nekas, ja zelta liesma dedz jau kļavai zaru,
Sirds pat rudenī zin' dziesmas, kurās pavasar's.

Sirsniģi sveicam **Mariju Supi**

apaļajā 80 gadu jubilejā!

Vēlam labu veselību, lai katrs rīts ir gaišs un mirdzošs, lai katrā diena - skaidra un balta! Lai pietiek izturības dziesmas skandēt vēl ilgi jo ilgi.

Upītes etnogrāfiskā ansambla sievas,

Upītes jauniešu folkloras kopa

Tavas darbigās un labās rokas
Bija visur, darba rīts kur sauc.
Sirds kā saule mācējusi atdot
Citiem siltuma un gaismas daudz.

Daudz laimes **Anzelmai Ivanānei** dzimšanas dienā!

Vēlam veselību, dzivesprieku un Dieva svētību.

Ina un Marta

Ar lieliem darbiem Tev pilns dzīves ceļš,
Ar mīliem vārdiem pilna sirds,
Ik zars no Tava dzīves koka
Tik brīnumjaukos ziedos mirdz.

Mīli sveicam bijušo Briežuciema skolas direktori
Valentīnu Ločmeli skaistajā dzīves jubilejā!

Vēlam laimi, veiksmi un daudz saulainu dienu nākotnē.

Bijušie kolēgi Tjarves

Lai notiek tā, kā vēlas Tava sirds,
Lai atspid saule tad, kad lietus līst,
Lai atskrien vējš, kas bēdas aiznes līdz,
Lai ar smaidu atrāk katras dienas rīts.

Daudz sirsnigu sveicienu, veselību, izturību, Dieva svētību turpmākajiem gadiem **Bronislavai Gaspažinai!**

Irēna, Adrija, Vera, Stase, Pēteris, Anna, Kazimirs

Dzivo un aizmirsti rūgtuma brīžus,
Nākotne gaiša lai uzsmaida Tev.
Izmanto dzīvē visskaistākos sapņus,
Nem to visskaistāko atmīnā sev.

Jānītim Žwartam vēlam veselību, dzīves un darba prieku, laimi, veiksmi. Lai vienmēr Tavā ceļā zaļā gaisma spid. Mīli sveicam skaistajā dzīves gadu mijā!

Radinieki

Mīlsveiceni **Veltai Zaharānei** šūpuļsvētkos!

Blaumi

Ļudai Čugunovai rozes jubilejā!

Kaimiņi

ziņa

Balvu pamatskolas saime pateicas Balvu novada domes izpilddirektorei Intai Kāļvai par iespēju trūcīgo ģimēnu bērniem apmeklēt "Garās pupas" organizēto kultūrprogrammu Rīgā.

Ikvienam ir iespēja īsi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 2 latus par 25 vārdiem.

Jo šī ir "Pateicības dubultzīvs".

Pārdod

Pārdod lopbarības miltus.
Tālr. 26392336.

Pārdod malku.
Tālr. 29105515.

Pārdod sagrieztu malku. Pērk mežu un zemi. Tālr. 29332209.

Pārdod piles (8 mēn.).
Tālr. 29131568.

Pārdod sivēnus Viksnas pagastā.
Var piegādāt. Tālr. 28774157.

Pārdod sivēnus Bēzpili.
Tālr. 28678390.

Pārdod sivēnus.
Tālr. 26159332.

Pārdod sivēnus.
Tālr. 25463659.

Pārdod sivēnus.
Tālr. 26539205.

Pārdod Volvo V70, 1997.g., 2,4, benzīns, labā tehniskā kārtībā, cena Ls 800. Tālr. 26669478.

Pārdod bērnu ratiņus.
Tālr. 20519991.

Pārdod divas metāla sijas, 200 mmx14 m.
Tālr. 29242262.

Pārdod labas ziermas riepas Sava Eskimo, 175/65R14.
Tālr. 28695001.

Pārdod telefoni AKUMULATORUS, vāciņus, maciņus, lādētājus Balvu tirgus 2. stāvā. LĒTI.

Pārdod automašīnu Chevrolet Matiz, 2005.g. novembris.
Tālr. 29116053.

Piedāvā darbu

P/A "SAN-TEX" aicina darbā SĒTNIECI.

Pieteikties Bērzpils ielā 56, Balvos.

Vajadzīga DATOROPERATORE.
Darbs maiņās.
CV sūtīt uz e-pastu:
igo575@inbox.lv

Jums ir iespēja ievietot sludinājumu "Vaduguni" bez maksas!

Sludinājuma teksts (ne garāks par 5 vārdiem):

Sludinājumu iesniedz (vārds, uzvārds, adrese, personas kods - netiek publicēts):

Aizpildiet, izgrieziet un atsūtiet "Vaduguns" redakcijai Balvos, Teātra ielā 8.
Sludinājumu ievietos iespējami tuvākajos brīvajos numuros.

Derīgs tikai līdz 11.decembrim

Tas var būt sludinājums, paziņojums, īss apsveikums vai atgādinājums, tikai jāievēro šādi noteikumi:

1. Sludinājums nedrīkst būt garāks par 5 vārdiem.

2. IEVIETOSIM TIKAI TOS SLUDINĀJUMUS, kur būs iesniedzēja vārds, uzvārds un personas kods.

3. Sludinājums jāieraksta šajā no "Vaduguns" IZGRIEZTAJĀ KUPONĀ, un viens cilvēks drīkst iesniegt TIKAI TRĪS KUPONUS.

Vai abonēji

Vaduguni 2013.gadam?

5. decembris

Naktī:	Dienā:
-14 ... -10 °C	-7 ... -2 °C
↑ 3 - 6 m/s	↑ 1 - 3 m/s

7. decembris

Naktī:	Dienā:
-6 ... -4 °C	-7 ... -4 °C
↑ 1 - 3 m/s	↑ 1 - 3 m/s

6. decembris

Naktī:	Dienā:
-5 ... -3 °C	-3 ... -1 °C
↑ 1 - 3 m/s	↑ 1 - 3 m/s

8. decembris

Naktī:	Dienā:
-9 ... -7 °C	-7 ... -5 °C
↓ 1 - 3 m/s	↓ 1 - 3 m/s

Pērk

Z.S "Strautiņi"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlitēja.
Augstas cenas. +PVN!
Tālr. 64546765, 29411033.

Iepērk kaušanai visu veidu
mājlopus. Pārvadā
Tālr. 29320237. mājlopus.

SIA "ĀIBI" pērk
liellopus, jaunlopus, aitas, zīrgus,
cūkas, galas šķirnes lopus.
Labas cenas! Samaksa tūlitēja.
Svari. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA RENEMP
iepērk jaunlopus, liellopus,
aitas, zīrgus, cūkas.
Elektroniskie svari. Samaksa tūlitēja.
Cenas mainīs, zvaniet!
Tālr./fakss: 65329997 (Lattelecom)
Tālr.: 29996309 (TELE2)
26393921, 26373728, 29485520 (LMT)
Vai rakstiet, e-pasts: re-nem@inbox.lv

Atrasts

Uz ielas, pret Balvu pamatskolu,
atrasts mobilais telefons NOKIA.
Interesēties redakcijā.

Bērzpils ielā pie "Balvu aptiekas"
atrasta atslēga.
Pie veikala "SuperNetto" atrasta
atslēga.
Interesēties redakcijā.

Dažādi

APSARDZES KURSI.
Tālr. 29107155.

Autoskola "BARONS R"
organizē autoapmācības
kursus A, B, BE, C, CE
kategorijām 5.decembrī plkst. 17.00
(Brīvības 55, blakus SuperNetto).
Pieteikties pa tālr. 29336212, A.Raci-
borskis. www.baronsr.lv.

Krūmgriezēju brigādes pakalpojumi.
Tālr. 20501631.

Aku urbšana.
Tālr. 29142220.

Visu veidu pārvadājumi.
Tālr. 20501631.

Apsardzes kursi.
Tālr. 26336910.

Pārvadā mājlopus, metāllūžus
(specpiekabe). Tālr. 29230080.

Dūmvadu, ieru tīrišana.
Tālr. 29175334.

Reģipša iekšdarbi. Tālr. 26494339.

Iznomā telpas pilsētas centrā
biznesa vajadzībām.
Tālr. 26345951.

Sievieti nepieciešama aprūpētāja.
Tālr. 28709425.

Jauni un lietoti datori. Akcijas cenas.
Nomaksa. Tālr. 26533575,
www.lotek.lv

DŽINSU STILS

**Jauns sezonas preču
piedāvājums!**

○ Siltinātie džinsi.

○ Džinsi grūtniečiem un bērniem.

○ Džemperi, jakas, kurtkas.

○ Siltie legingi.

Brīvības 62, Balvos, preti autoostai
(pagalmā autostāvvieta)

Nenoņemt vairs tavu rūpu nastu,

Ne vairs savu, māt, tev uzticēt...

Vienigi nu tālāk likteņstātos

Tavu gaišumu mums iesēt spēt.

(K.Apškrūma)

Mūsu klusa un patesa līdzjūtība

Kārlim Kubuliņam ar ģimeni,

MĀMINU mūžibas ceļā pavadot.

Pušpuru ģimene

Cien. pircēji!

**No 4. līdz
11.decembrim**

Veikalos "Beāte" tirgū, Sporta 2a,
un "Zeltrozes", Bērzpils 6-2,

Balvos

ATLAIDES visiem pirkumiem,
sākot no Ls 10 - 20%.

Laipni lūdzam!

SIA "Pūres dārzi"

piektdiens,
7.decembrī, Balvu

tirgū aicina iegādāties

dažādu šķirņu

ābolus.

Cena, sākot no 0,30 Ls/kg.
**Informācija pa tālruni
29249450.**

Paziņojums

23.novembrī apavu darbnīcā,
Partizānu 21, klientam atdoti sveši
sieviešu zābaki.
Lūgums atnest apavus atpakaļ.

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz
pusēm,

Nav tādu vārdu, kas mierināt
spētu...

(R.Skujiņa)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību

Aleksandrinai Mūsiņai un

tuvniekiem, GUNĀRU MŪSIŅU

mūžibā pavadot.

Bijušais Infekciju nodalas kolektīvs

Kas smagāks vēl var būt, pa dzīves
taku ejot,

Kā atdot to, kas sirdīj tuvs un dārgs.

(I.Lasmanis)

Izsakām patiesu līdzjūtību Elmāra

Stīka ģimenei, māmuļu

ELEONORU smiltājā izvadot.

Aleksandrovu, Ūbeļu,

Loču ģimenes

Dāvina

Dāvina skaistus, milīgus, jaunus
kaķīšus. Labi mednieki.
Tālr. 29252396.

Dāvina 3 mēnešus vecus suņu
puikas Lazdulejā.
Tālr. 64546152, 22023927.

• REDAKCIJĀ, Teātra ielā 8, Balvos, līdz 21.decembrim

• VIĻAKAS BIROJĀ (otrdienās)

• NOSLĒDZOT "Vaduguns" abonenta regulāro maksājumu

līgumu redakcijā vai SEB bankas Balvu filiālē (tikai SEB bankas klientiem)

• JURIDISKAS PERSONAS "Vaduguni" var abonēt ,

piezvanot pa tālruni 64507019

Darbdienās no **plkst. 8.00 līdz 17.00**

Abonējot redakcijā, Jūs ietaupāt **Ls 0,50**

(abonementa noformēšanas maksa)

Abonē "Vaduguni" uzreiz 6 vai 12 mēnešiem - ievieto 2013.gadā "Vaduguni" sludinājumu attiecīgi 3 vai 6 latu vērtībā!

Abonē "Vaduguni" 2013.gadam līdz 20.decembrim un dāvanā saņemsi "Vaduguns" kalendāru!

Vaduguns
Indekss
3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJIS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV 43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NOREĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA BALVU FILIĀLĒ
Nr. LV21 UNLA 0024 0004 6734 5,
kods UNLALV2X
Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

**REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI**
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959
FAKSS - 64522257

REDAKTORS E.GABRANOVС - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOJIČKA - T.64522126
Z.LOGINA, I.ZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260,
A.LOČMELIS - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZINA - T. 64507019
ŽURNĀLISTI - 29360851; 26555382
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespēsts SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 4325
e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājas lapa: www.vaduguns.lv